

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Західноукраїнський національний університет
Освітня програма	7337 Міжнародна економіка
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	051 Економіка

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Західноукраїнський національний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	7337
Назва ОП	Міжнародна економіка
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Глуцєвський В`ячеслав Валентинович, Полозова Тетяна Василівна, Куліш Вікторія Анатоліївна, Бочарова Юлія Геннадіївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	-
Дати візиту до ЗВО	02.03.2023 р. – 04.03.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.wunu.edu.ua/opp/licenzuvannya_acredutatsia/acr_1br/2023/me/Vidomosti_pro_samootsiniuvannia_ME.pdf
Програма візиту експертної групи	https://www.wunu.edu.ua/opp/licenzuvannya_acredutatsia/acr_1br/2023/me/Prohrama_vizytu_ME_EK.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітньо-професійна програма «Міжнародна економіка» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (далі – ОПП МЕ), що реалізується у Західноукраїнському національному університеті (далі – ЗУНУ), є унікальною, відповідає інтересам і потребам усіх стейкхолдерів, ураховує контекст свого розвитку, що знаходить відображення у переліку, логіці освітніх компонентів (далі – ОК), що її формують, та програмних результатах навчання (далі – ПРН). Експертна група (далі – ЕГ) констатує, що ОПП МЕ: 1) фокусується на підготовці висококваліфікованих фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань у сфері економіки з акцентом на міжнародний аспект, володіють знаннями з теорії та практики розвитку світового господарства, міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталів, робочої сили та технологій, здатних адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в економіці в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти, інтернаціоналізації та фрагментації світу, приймати економічно обґрунтовані рішення, використовувати техніки міжнародних перемовин, формувати стратегії виходу на європейські ринки; 2) характеризується структурованістю та збалансованістю в контексті загального часу навантаження та змістовно; 3) передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, формування широкого переліку hard skills та soft skills, мовних компетентностей, що відповідають фокусу програми. Поєднання високого рівня розвитку матеріально-технічної бази, високопрофесійного менеджменту, висококваліфікованого науково-педагогічного персоналу (НПП), який забезпечує підготовку здобувачів вищої освіти (здобувачів ВО), вмотивованих здобувачів вищої освіти, широких можливостей інтернаціоналізації, особистісного та професійного розвитку, що створені для всіх учасників освітнього процесу, системної практики взаємодії з роботодавцями, дозволили ЗУНУ забезпечити високий рівень якості ОПП МЕ, що акредитується. Виявлені під час акредитаційної експертизи слабкі сторони та недоліки ОПП МЕ не є критичними, їх врахування, реалізація запропонованих заходів щодо їх нівелювання створить умови для покращення ОПП МЕ, підвищення якості підготовки здобувачів ВО як в цілому у ЗУНУ, так і на конкретній освітньо-професійній програмі (ОПП) зокрема.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ЗУНУ накопичено багаторічний досвід підготовки фахівців із міжнародної економіки, що забезпечує чітке розуміння тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, знаходить відображення у структурі, змісті ОПП МЕ, визначених унікальних компетентностях та програмних результатах навчання. На ОПП МЕ запропоновано широкий перелік ОК вільного вибору, зокрема тих, що викладаються іноземною мовою, що враховують специфіку ОПП. У ЗУНУ створено широкі можливості для забезпечення практичної підготовки, інтернаціоналізації, особистісного та професійного розвитку для всіх учасників освітнього процесу. Здобувачі вищої освіти ОПП МЕ та НПП, які викладають на зазначеній ОПП, активно беруть участь у програмах міжнародної академічної мобільності, заходах, пов'язаних із інтернаціоналізацією діяльності ЗУНУ. До реалізації ОПП МЕ залучено вмотивований та висококваліфікований науково-педагогічний персонал, академічна та професійна кваліфікація якого дозволяє реалізувати цілі та програмні результати навчання, визначені ОПП МЕ. Освітнє середовище реалізації ОПП МЕ дозволяє забезпечити досягнення програмних результатів навчання, задовольняє потреби та інтереси всіх учасників освітнього процесу, є безпечним для їх життя та здоров'я. У ЗУНУ розроблено інституційну політику управління якістю ОПП, що використовується на ОПП МЕ.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Наявність критерію «кількісно достатня група», особливості контингенту ОПП МЕ обмежують можливості реалізації права на формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти зазначеної ОПП. Рекомендовано до 1 квітня 2023-2024 н. р. розглянути можливість внесення змін до критерію «кількісно достатня група» для здобувачів вищої освіти ОПП МЕ. Окремі положення університету містять елементи неузгодження, потребують уточнення та актуалізації. Рекомендовано до 2023-2024 н.р. провести ревізію документів внутрішньої системи забезпечення якості, забезпечити їх узгодженість. Анкетування стейкхолдерів у ЗУНУ здійснюється за 8 анкетами, що фрагментарно дозволяють проводити моніторинг ефективності функціонування внутрішньої системи забезпечення якості. Рекомендовано до 2023-2024 н.р. забезпечити удосконалення системи анкетування ЗУНУ, що дозволить більш ефективно проводити моніторинг ефективності функціонування внутрішньої системи забезпечення якості, у т.ч. запровадити опитування «Викладач очима студентів», передбачити врахування оцінок НПП, наданих здобувачами вищої освіти, під час рейтингування НПП. Політика ЗУНУ щодо обов'язковості відпрацювання пропущених занять по окремих позиціях балансує на грані порушення принципу рівних можливостей при оцінюванні ПРН здобувачів, зокрема існує загроза щодо дотримання рівності прав здобувачів, які пропускають заняття з поважних і неповажних причин через суб'єктивність їх градації з боку НПП в окремих випадках і, як наслідок, зародження можливих конфліктів інтересів між здобувачами і НПП. Рекомендовано структурному підрозділу, відповідальному за моніторинг якості освіти, спільно зі студентським самоврядуванням до 31.12.2023 р. розробити анкету та провести анонімне опитування серед здобувачів ЗУНУ, включивши в обговорення питання щодо задоволеності системою контролю відвідувань занять та процедурами відпрацювання пропущених занять. За результатами анкетування унормувати це питання в чинних Положеннях ЗУНУ – протягом 2023-2024 н.р.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета, цілі ОПП МЕ відповідають місії та стратегічним цілям ЗУНУ, що визначені у Стратегії розвитку ЗУНУ на 2021-2025 рр. (<http://surl.li/dkcejc>). Місія ЗУНУ полягає у створенні освітньо-наукової платформи пізнання, студентоцентрованого навчання та викладання, міждисциплінарних досліджень, розвитку та вдосконалення навичок, формування сучасних наукових, професійних компетентностей, служіння людям і громаді, стійкого та сталого розвитку держави, налагодження нових каналів комунікації на принципах взаємної довіри. Відповідно до місії одним із стратегічних завдань ЗУНУ є створення умов для підготовки та постійного розвитку конкурентоспроможних професіоналів, які вміють комплексно вирішувати проблеми, володіють цифровими та комунікаційними навичками, мають критичне мислення, що узгоджується із цілями та метою ОПП МЕ. Цілі ОПП МЕ полягають у підготовці висококваліфікованих фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань в сфері економіки, зокрема міжнародної економіки, володіють знаннями з теорії та практики розвитку світового господарства, міжнародної торгівлі товарами та послугами, міжнародного руху капіталів, робочої сили та технологій, здатних адаптуватися до нових професій, видів та форм зайнятості в економіці в умовах швидких темпів розвитку світової спільноти, інтернаціоналізації та фрагментації світу, приймати економічно обґрунтовані рішення, використовувати техніки міжнародних перемовин, формувати стратегії виходу на європейські ринки. Стратегічними цілями ЗУНУ є: 1) забезпечення якості надання освітніх послуг на рівні європейських стандартів; 2) трансформація Університету в інноваційний науково-освітній центр; 3) реалізація студентоцентрованого підходу у вищій освіті; 4) інтенсифікація міжнародної освітньої, наукової та культурно-просвітницької діяльності; 5) налагодження ефективного менеджменту стратегічного розвитку; 6) орієнтація на інноваційність і відповідність вимогам часу; 7) утвердження стандартів корпоративної культури та привабливого іміджу; 8) перманентне професійне зростання та розвиток персоналу; 9) формування атмосфери прозорості та академічної доброчесності; 10) модернізація та оптимізація інфраструктури Університету. Цілі ОПП МЕ корелюють із стратегічними цілями ЗУНУ 1, 2, 6 тощо.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОПП МЕ, програмні компетентності та її програмні результати навчання (ПРН) визначаються та переглядаються з урахуванням позицій, потреб та вимог стейкхолдерів, що зазначено у відомостях про самооцінювання, знайшло відображення у тексті ОПП МЕ, аналітичному звіті за результатами громадського обговорення ОПП МЕ (<http://surl.li/fkgnl>), наданих на запит ЕГ витягах із протоколів засідання кафедри міжнародної економіки щодо обговорення змін до ОПП МЕ, а також було підтверджено під час інтерв'ювання учасників фокус-груп (здобувачі вищої освіти, роботодавці та випускники, науково-педагогічний персонал, студентське самоврядування ЗУНУ). Залучення стейкхолдерів до визначення та перегляду цілей, програмних компетентностей та результатів навчання ОПП МЕ відбувається шляхом їх залучення до складу робочих груп (здобувачі, випускники, науково-педагогічний персонал), обговорення (здобувачі, випускники, науково-педагогічний персонал, роботодавці) та рецензування ОПП (роботодавці), залучення до роботи колегіальних органів ЗУНУ (студентське самоврядування) тощо. ЕГ з'ясувала, що: інтереси МОН України, як стейкхолдера, було враховано в повному обсязі, що знаходить відображення у відповідності цілей, програмних компетентностей (ЗК1-13, СК1-14) та програмних результатів навчання (ПРН1-24) ОПП МЕ Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня спеціальності 051 Економіка (далі – СВО); пропозиції роботодавців стосуються здебільшого удосконалення переліку, контенту ОК ОПП МЕ, що підтверджується аналітичним звітом за результатами громадського обговорення ОПП МЕ; наданими на запит ЕГ витягами із протоколів засідання кафедри міжнародної економіки щодо обговорення змін до ОПП МЕ; інформацією, отриманою ЕГ під час фокус-групових досліджень. Так, під час удосконалення ОПП МЕ 2022 року Чубак Т. (почесний консул Угорщини в м. Тернополі та Тернопільській області) було внесено пропозицію щодо введення ОК «Економічна дипломатія» (пропозиція повністю врахована), Демкурою Т. (віце-президент Українського національного комітету Міжнародної Торгової Палати (ICS Ukraine), підприємець) – введення ОК «Міжнародний бізнес» (пропозицію повністю враховано) тощо. Як свідчать результати анкетування роботодавців, проведеного у ЗУНУ, 100% респондентів-роботодавців (<http://surl.li/fkqic>) брали участь в обговоренні змісту ОПП МЕ на етапі її започаткування або перегляду. Звертаємо увагу, що анкети, за якими здійснюється опитування роботодавців у ЗУНУ, містить лише закриті питання

(<http://surl.li/fkqie>) та не дають можливість роботодавцям як стейкхолдерам повною мірою оцінити ОПП; пропозиції здобувачів вищої освіти стосуються виключно переліку вибіркових дисциплін, що було підтверджено під час фокус-групових досліджень, зафіксовано в аналітичному звіті за результатами громадського обговорення ОПП МЕ.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

У результаті аналізу документів та інтерв'ювання учасників фокус-груп ЕГ встановила, що цілі та ПРН ОПП МЕ визначено із урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також вивчення досвіду реалізації аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Цілі та ПРН ОПП МЕ тісно корелюють із: цілями та ПРН, визначеними СВО (<http://surl.li/betzck>); місією, стратегічними цілями та завданнями розвитку Тернопільської області, визначеними Стратегією розвитку Тернопільської області на 2021-2027 рр. (<http://surl.li/dkbvh>); стратегічними напрямами, цілями Тернопільської міської територіальної громади до 2029 р., визначеними Стратегічним планом розвитку Тернопільської міської територіальної громади до 2029 року (<http://surl.li/fkqij>). Під час проєктування та удосконалення ОПП МЕ, відповідно до інформації, наданої гарантом під час зустрічі, додаткової інформації, отриманої ЕГ за запитом, вивчався досвід реалізації аналогічних програм в Україні та світі, зокрема було проаналізовано досвід Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського», ХНЕУ імені С. Кузнеця, КНЕУ імені В. Гетьмана, University of Western Macedonia, Berlin University of Applied, Friedrich-Alexander-Universität Erlangen Nürnberg, Georgetown University Qatar, що знайшло відображення переліку ОК ОПП МЕ та їх контенті.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ЕГ з'ясувала, що ОПП МЕ повною мірою враховано вимоги СВО, починаючи із редакції ОПП МЕ 2019 року. ОПП МЕ враховує вимоги СВО у частині: ПРН – ПРН1-24 ОПП МЕ; обсягу ОПП – обсяг ОПП МЕ 240 кредитів; форми атестації здобувачів ВО – форма атестації ОПП МЕ – атестаційний екзамен. Наведені в ОПП МЕ матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам ОПП та матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми підтверджують набуття всіх компетентностей та результатів навчання ОПП МЕ, запланованих у СВО. Разом із тим, ЕГ звертає увагу, що зазначені матриці не повною мірою відображають значення окремих ОК для забезпечення ПРН. Наприклад, щодо ПРН12 не визначено внесок ОК28, ПРН16 не визначено внесок ОК10, ПРН26 не визначено внесок ОК9 тощо. Крім визначених у СВО ПРН, ОПП МЕ передбачає формування й унікальних ПРН – ПРН25-30, що обумовлено включенням у ОПП МЕ таких ОК, як: «Економічна дипломатія» (ПРН25, ПРН26), «Ринок ЄС» (ПРН27, ПРН28), «Міжнародний бізнес» (ПРН29, ПРН30)». ЕГ звертає увагу на наявність деяких технічних помилок, неточностей у тексті ОПП МЕ (розділ 3 ОПП ЕК), у зв'язку із чим рекомендує до початку 2023-2024 н.р. внести зміни у: Розділ 1 «Профіль освітньо-професійної програми»: підрозділ 1 «Інтернет-адреса» – вказана загальна адреса ЗУНУ, бажано вказувати конкретний URL ОПП МЕ, що значно полегшує та прискорює сприйняття інформації здобувачами та іншими користувачами; підрозділ 4 «Придатність до працевлаштування» – бажано прописати конкретні коди і назви професій (робіт) згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» (ДК 003:2010) та назви професій згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08), на фахову підготовку з яких може бути спрямована освітня програма. Це сприятиме кращому розумінню здобувачів про майбутню професію. Розділ 3 «Форма атестації здобувачів вищої освіти»: бажано формулювання «...атестація випускників...», «...присудження випускнику...» змінити на «...атестація здобувачів...», «...присудження здобувачу...», оскільки випускник – це той, хто вже закінчив навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Цілі та ПРН ОПП МЕ визначено із урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду реалізації аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. ОПП МЕ обговорюється та удосконалюється із залученням широкого кола стейкхолдерів, інформація про результати громадського обговорення ОПП МЕ за 2022 рік доступна на сайті ЗУНУ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Пропозиції здобувачів вищої освіти ОПП МЕ стосуються здебільшого удосконалення переліку вибіркових ОК, що суттєвим чином не позначається на ОПП МЕ, оскільки особливості ОПП та її унікальність формуються насамперед її обов'язковими ОК, програмними компетентностями та результатами навчання. Рекомендація: під час обговорення ОПП МЕ 2023 року проінформувати всіх осіб, які долучені до процесу удосконалення ОПП МЕ, про те, що особливості та унікальність ОПП МЕ формуються насамперед її обов'язковими ОК, програмними компетентностями та результатами навчання; критично обговорити перелік обов'язкових ОК ОПП МЕ, програмні компетентності та результати навчання, особливу увагу звернути на ті компетентності та результати навчання, що визначають унікальність ОПП МЕ. Анкетування роботодавців, що проводиться у ЗУНУ, містить лише закриті питання (<http://surl.li/fkqmc>) та не дає можливість роботодавцям як стейкхолдерам повноцінно оцінити ОПП МЕ. Рекомендація: до початку 2023-2024 н.р. переглянути анкету, за якою здійснюється опитування роботодавців, передбачити можливість надання роботодавцем свого варіанту відповіді, додати питання щодо відповідності СК ОПП МЕ вимогам фахівців в певній галузі; щодо того, наскільки ОК ОПП сприяють формуванню ПРН ОПП МЕ тощо. Мають місце деякі технічні помилки, неточності у тексті ОПП МЕ (розділ 1, розділ 3 ОПП МЕ). Рекомендація: до початку 2023-2024 н.р. внести зміни у: Розділ 1 «Профіль освітньо-професійної програми.»: підрозділ 1 «Інтернет-адреса» – вказана загальна адреса ЗУНУ, бажано вказувати конкретний URL ОПП МЕ, що значно полегшує та прискорює сприйняття інформації здобувачами та іншими користувачами; підрозділ 4 «Придатність до працевлаштування» – бажано прописати конкретні коди і назви професій (робіт) згідно з Національним класифікатором України «Класифікатор професій» (ДК 003:2010) та назви професій згідно з International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08), на фахову підготовку з яких може бути спрямована освітня програма. Це сприятиме кращому розумінню здобувачів про майбутню професію. Розділ 3 «Форма атестації здобувачів вищої освіти»: бажано формулювання «...атестація випускників...», «...присудження випускнику...» змінити на «...атестація здобувачів...», «...присудження здобувачу...», оскільки випускник – це той, хто вже закінчив навчання.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ЕГ констатує, що ОПП МЕ характеризується чітко сформульованими цілями, що тісно корелюють із місією та стратегічними напрямками розвитку ЗУНУ; цілі та програмні результати навчання ОПП МЕ визначаються з урахуванням вимог ринку праці, внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності 051 Економіка, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, власного багаторічного досвіду підготовки фахівців із міжнародної економіки, а також вивчення досвіду реалізації аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм; слабкі сторони та недоліки ОПП МЕ у контексті критерію 1 не є суттєвими, а отже не порушують діючу нормативну базу, не позначаються на набутті компетентностей здобувачами вищої освіти, не унеможливають чи суттєво ускладнюють отримання освітніх послуг. Таким чином, ЕГ вважає, що ОПП МЕ та освітня діяльність за цією ОПП загалом відповідають Критерію 1 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ констатує, що обсяг ОПП МЕ та окремих її ОК (навчальні плани, ОПП МЕ 2019-2022 рр.) відповідають вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» (<http://surl.li/jhttp>), СВО (<http://surl.li/betzk>). Загальний обсяг ОПП МЕ – 240 кредитів ЄКТС. Обсяг обов'язкових ОК ОПП МЕ – 180 кредитів ЄКТС (5400 год; 75% загального обсягу ОПП МЕ), зокрема обов'язкових ОК циклу загальної підготовки – 47 кредитів ЄКТС, обов'язкових ОК циклу професійної підготовки – 133 кредити ЄКТС. Обсяг обов'язкових ОК, спрямованих на забезпечення ЗК та СК за спеціальністю, визначених СВО, становить 165 кредитів ЄКТС (68,75%). Обсяг вибіркових ОК – 60 кредитів ЄКТС (1800 год), тобто 25 % загального обсягу кредитів ОПП МЕ. Обсяг практичної підготовки ОПП МЕ становить 15 кредитів ЄКТС, зокрема за ОК «Елементи дуальної освіти» – 6 кредитів ЄКТС, ОК «Виробнича практика» – 9 кредитів ЄКТС.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОПП МЕ має чітку структуру (НП ОПП МЕ 2019-2022 р.н., ОПП МЕ 2019-2022 рр.). ОПП МЕ є структурованою та збалансованою в контексті загального часу навантаження (за семестрами – 30 кредитів ЄКТС на семестр, за роками навчання – 60 кредитів ЄКТС на рік) та змістовно (ОК поділено на обов'язкові та вибіркові, ОК

циклу загальної та професійної підготовки). Обов'язкові ОК, включені до ОПП МЕ, складають логічну взаємозв'язану систему, дозволяють досягти мети, програмних компетентностей (ЗК та СК), ПРН, що засвідчують матриця відповідності програмних компетентностей ОК ОПП МЕ, матриця забезпечення ПРН ОК ОПП МЕ, структуро-логічна схема ОПП МЕ, силабуси та робочі програми ОК. Обов'язкові ОК1-30, ОК34-37 дозволяють досягти програмних компетентностей (ЗК та СК) відповідно до СВО, ОК31-33 – унікальних ПРН та СК ОПП МЕ. На обов'язкові ОК ОПП МЕ припадає 75% загального бюджету часу ОПП МЕ (180 кредитів ЄКТС), на вибіркові – 25% (60 кредитів ЄКТС). Опанування вибірових ОК передбачено ОПП МЕ у 3-8 семестрах, зокрема опанування 1 вибіркової ОК у 3 семестрі, 3 вибірових ОК у 4 семестрі, 1 вибіркової ОК у 5 семестрі, 3 – у 6 семестрі, по 2 – у 7 семестрі та 8 семестрі. Практична підготовка здобувачів ОПП МЕ забезпечується за рахунок ОК «Елементи дуальної освіти», ОК «Виробнича практика», передбачена у 3-7 та 8 семестрах відповідно.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ЕГ переконалася, що зміст ОПП МЕ відповідає опису предметної області спеціальності 051 Економіка, поданому у СВО (наказ МОН від 13.11.2018 № 1244), в частині: об'єкту вивчення (закономірності функціонування та розвитку соціально-економічних систем та процесів, їх моделювання, прогнозування та регулювання, мотивація і поведінка економічних суб'єктів); цілей навчання (підготовка фахівців, які володіють сучасним економічним мисленням, теоретичними знаннями і практичними навичками, необхідними для розв'язання завдань предметної області); теоретичного змісту предметної області (поняття, категорії, концепції, принципи економічних наук, ЗК1-13, СК1-14, ПРН1-24); методів, методики та технологій (загальнонаукові методи пізнання та дослідницької діяльності, математичні та статистичні методи економічного аналізу, економіко-математичне моделювання, інформаційно-комунікаційні технології досліджень, технології дослідження даних, розповсюдження та презентацій результатів досліджень); інструментів та обладнання (сучасне інформаційно-комунікаційне обладнання, інформаційні системи та програмні продукти, що застосовуються в професійній діяльності, матеріально-технічна база ЗУНУ).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура ОПП МЕ передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії – 60 із 240 кредитів ЄКТС (25%) припадає на вибіркові ОК, що відповідає Закону України «Про вищу освіту» (ст.62, п.1.5), Положенню про організацію освітнього процесу у ЗУНУ (п.7.2.3, <http://surl.li/agzhy>), Положенню про формування вибіркової частини навчальних планів в ЗУНУ (нова редакція) (п. 1.7, <http://surl.li/fdizx>). Вибіркові ОК ОПП МЕ, відповідно до Положення про формування вибіркової частини навчальних планів в ЗУНУ (нова редакція), вибираються на наступний навчальний рік здобувачами ВО 1-3 курсів з 1 по 20 квітня із затвердженого Вченою радою навчально-наукового інституту та Вченою радою ЗУНУ каталогу дисциплін вільного вибору здобувачів вищої освіти (<http://surl.li/fjver>). Сумарна кількість дисциплін, що обирається на кожний навчальний рік становить 4 (12 вибірових ОК із 96 запропонованих вибірових ОК (кількість вибірових ОК збільшена у 2 рази за рахунок надання можливості вибору мови вивчення дисципліни (українська, англійська), відповідно до каталогу вибірових ОК, розміщеного на сайті ЗУНУ, обираються протягом всього періоду підготовки), але суттєво різняться за роками підготовки: на 2 рік підготовки (1 ОК у 3 семестрі, 3 ОК у 4 семестрі); 3 рік підготовки (1 ОК у 5 семестрі, 3 – у 6 семестрі); 4 рік підготовки (2 ОК у 7 семестрі та 2 ОК у 8 семестрі). Під час фокус-групових досліджень здобувачі вищої освіти ОПП МЕ, зазначали, що вони мають можливість вносити свої пропозиції до каталогу вибірових ОК; їх пропозиції беруться до уваги; механізм вибору ОК є для них зрозумілим; повністю їх влаштовує. Разом із тим, ЕГ звертає увагу на те, що відповідно до п. 3.5 Положення про формування вибіркової частини навчальних планів в ЗУНУ, вибірка ОК вважається обраною, якщо її обирає кількісно достатня група здобувачів вищої освіти. Під час фокус-групових досліджень (здобувачі першого рівня вищої освіти, адміністрація підрозділів, в яких реалізуються ОПП МЕ) ЕГ з'ясовано, що у ЗУНУ критерію «кількісно достатня група» відповідає група із 25 осіб. Беручи до уваги контингент здобувачів ОПП МЕ, його розподіл за роками (1 курс – 20 осіб, 2 курс – 12 осіб, 3 курс – 20 осіб, 4 курс – 23 особи), особливості формування каталогу вибірових дисциплін, особливості механізму вибору, повна реалізація здобувачами вищої освіти ОПП МЕ права на формування індивідуальної освітньої траєкторії є досить сумнівною. Як зазначили директорка ННІМВ ім. Б.Д.Гаврилишина Іващук І. та її заступник Луцишин О., проблема необхідності формування для вибору ОК «кількісно достатньої групи» вирішується шляхом надання широкої можливості вибору ОК в межах ОПП навчально-наукового інституту. Аналіз Положення про формування вибіркової частини навчальних планів в ЗУНУ підтвердив доступність такої опції для здобувачів вищої освіти, визначеній п.2.3, п.3.5 зазначеного Положення.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка здобувачів ВО у ЗУНУ регламентується Положенням про проведення практики здобувачів ВО ЗУНУ (<http://surl.li/ahcbb>), Порядком введення елементів дуальної форми здобуття освіти в Західноукраїнському національному університеті (<http://surl.li/fkqjs>), Положенням про організацію освітнього процесу

(<http://surl.li/agzhy>). Відповідно до п.14 Положення про організацію освітнього процесу практична підготовка осіб, які навчаються в ЗУНУ, здійснюється шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними університетом договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку. НП ОПП МЕ 2019-2022 рр. передбачено ОК «Елементи дуальної освіти» (3-7 семестри, 6 кредитів ЄКТС), ОК «Виробнича практика» (8 семестр, 9 кредитів ЄКТС). ОК «Виробнича практика» сприяє формуванню ЗК4, 9, 11, 12; СК1, 2, 5, 15-18; ПРН10-15, 18, 19, 22-28; ОК «Елементи дуальної освіти»: ЗК4, 9, 11, 12; СК1, 4, 5; ПРН10, 12-15, ПРН22-28. Відповідно до Положення про проведення практики здобувачів ВО ЗУНУ (<http://surl.li/ahcbb>), Порядку введення елементів дуальної форми здобуття освіти в Західноукраїнському національному університеті (<http://surl.li/fkqjs>), реалізація ОК «Елементи дуальної освіти» та ОК «Виробнича практика» передбачають укладання угод між Університетом та/або його структурним підрозділом та підприємством, що виступає базою практики. Основними підприємствами-базами виробничої практики ОПП МЕ є: «СЕ Бордетце-Україна», ТОВ «ОСП Корпорація ВАТРА», ФОП Демкура Тарас Володимирович, ТОВ «РЦ «Подільяни», Дипломатична академія України імені Геннадія Удовенка, Управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради. Договори про стажування здобувачів вищої освіти на підприємствах, в установах та організаціях, передбачені Порядком введення елементів дуальної форми здобуття освіти в ЗУНУ, по ОПП МЕ на сайті ЗУНУ відсутні, у відповідь на запит окремо не надані. Під час фокус-групового дослідження здобувачі ОПП МЕ зазначили, що вони задоволені можливостями, що створені в ЗУНУ для практичної підготовки, задоволені знаннями та навичками, отриманими під час проходження практики, вказують на цінність та цікавість такого досвіду. Здобувачі повідомили, що вони мають можливість обирати базу проходження виробничої практики – можуть обрати як із підприємств, із якими укладено договір Університетом, так і запропонувати свою базу практики.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ОПП МЕ передбачає формування soft skills як в межах ОК (за рахунок використання інноваційних, активних форм проведення занять (дискусія, кейс-метод, робота в малих групах тощо)), так і поза ними (участь у роботі колегіальних органів ЗУНУ, долучення до роботи органів студентського самоврядування, розвиток soft skills, пов'язаних із можливостями освітнього середовища ЗВО тощо). Основними соціальними навичками, що формуються у межах ОПП МЕ, є лідерство; комунікативні навички; тайм-менеджмент; самоменеджмент; критичне мислення; креативність; уміння працювати в команді, знаходити компроміси; вміння брати персональну відповідальність; уміння приймати рішення; вміння презентувати результати своїх досліджень, відстоювати свою точку зору тощо. Під час фокус-групових досліджень ЕГ встановила, що учасники освітнього процесу по-різному інтерпретують soft skills, можливості, що створені у ЗУНУ для їх формування, здобувачі вищої освіти потребують проведення інформаційної кампанії, спрямованої на підвищення їх обізнаності щодо сутності soft skills, їх важливості для професійного розвитку, механізму формування в ЗУНУ.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній. Присвоєння професійної кваліфікації за ОПП МЕ, що реалізується у ЗУНУ, не передбачено.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОПП МЕ відповідає законодавчо визначеним вимогам до обсягу ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти – 240 кредитів ЄКТС. Обсяг окремих ОК ОПП МЕ є достатнім для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Як свідчить НП ОПП МЕ 2022 р. загальний обсяг аудиторних занять становить 3073 години (42,7%), зокрема лекційних занять – 1340 годин (18,6% загального обсягу ОПП МЕ), практичних – 1222 години (17% загального обсягу ОПП МЕ). На самостійну роботу здобувачів ОПП МЕ припадає 4127 годин (57,3% загального обсягу ОПП МЕ). У Положенні про організацію освітнього процесу (<http://surl.li/agzhy>) відсутня інформація про визначене в ЗУНУ співвідношення аудиторної та самостійної роботи, таким чином, загальний бюджет часу, обсяг та співвідношення аудиторної та самостійної роботи по кожній ОК визначається з огляду на її значення та роль у забезпеченні підготовки фахівця. Як свідчать результати опитування здобувачів ОПП МЕ, оприлюднені на сайті ЗУНУ, 80% респондентів повністю задоволені пропонованим переліком дисциплін циклу загальної підготовки; 90% респондентів задоволені пропонованим переліком дисциплін циклу професійної підготовки (<http://surl.li/fkqjy>); 100% респондентів переконані, що викладачем чітко організована самостійна робота; 76% респондентів переконані, що співвідношення теоретичної та практичної частин при вивченні ОК є логічним; 88% респондентів переконані, що їх навантаження обґрунтоване (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної та самостійної роботи) (<http://surl.li/fjuux>). Задоволеність здобувачів вищої освіти співвідношенням лекційних та практичних занять в межах ОК ОПП МЕ, обсягом самостійної роботи та рівнем її організації були підтверджені під час проведення фокус-групових досліджень.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

ОПП МЕ не передбачено підготовку здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти. Разом із тим, у ОПП МЕ передбачено ОК «Елементи дуальної освіти», що регламентується Порядком введення елементів дуальної форми здобуття освіти в ЗУНУ (<http://surl.li/fkqkqg>). Відповідно до силабусу ОК «Елементи дуальної освіти» дана ОК призначена для адаптації здобувачів освіти спеціальності 051 Економіка до першого робочого місця, що відповідає його освітній спеціальності та кваліфікації, підвищення їхньої мотивації до отримання кваліфікації, удосконалення практичної складової освітнього процесу із збереженням достатнього рівня теоретичної підготовки, що забезпечує дотримання стандартів вищої освіти та підвищення якості підготовки кваліфікованих кадрів із урахуванням вимог роботодавців; метою даної ОК є поглиблення і закріплення отриманих ПРН шляхом використання теоретичних знань з ОК циклу професійної підготовки для вирішення практичних завдань на прикладі конкретних підприємств, організацій, установ; ОК передбачає систематизацію, узагальнення, закріплення та розширення теоретичних знань, їхнє ефективне застосування для виконання науково-практичного завдання шляхом поглибленого опанування обраної теми та методів дослідження, демонстрації вмінь логічно-послідовного викладу дослідницького матеріалу, а також навичок практичного застосування теоретичних знань для виконання завдань відповідно до вимог ОПП МЕ. Ознайомлення із змістом ОК «Елементи дуальної освіти» ОПП, що реалізуються за спеціальністю 051 Економіка на першому рівні вищої освіти у ЗУНУ, дозволяє ЕГ констатувати, що зазначена обов'язкова ОК фактично є доповненням до виробничої практики, враховує специфіку ОПП МЕ, спрямована на формування спеціальних фахових компетентностей та ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

ОПП МЕ є студентоцентрованою та унікальною. Обов'язкові ОК, включені до ОПП МЕ, складають логічну взаємопов'язану систему, дозволяють досягти програмних компетентностей та ПРН. На ОПП МЕ запропоновано широкий перелік ОК вільного вибору, що враховують специфіку ОПП. У ЗУНУ створено широкі можливості для забезпечення практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОПП МЕ.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Учасники освітнього процесу по-різному інтерпретують soft skills, можливості, що створені у ЗУНУ для їх формування, здобувачі вищої освіти потребують проведення інформаційної кампанії, спрямованої на підвищення їх обізнаності щодо сутності soft skills, їх важливості для професійного розвитку, механізму формування в ЗУНУ. Рекомендація: до грудня 2023 р. провести інформаційну кампанію, спрямовану на підвищення рівня обізнаності здобувачів вищої освіти ОПП МЕ щодо сутності soft skills, їх важливості для професійного розвитку, механізму формування в ЗУНУ; розглянути можливість розробки анкети, спрямованої на визначення soft skills, що є бажаними для здобувачів вищої освіти, потребують, на їх думку, розвитку. Наявність критерію «кількісно достатня група», особливості контингенту ОПП МЕ обмежують можливості реалізації права на формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти зазначеної ОПП. Рекомендація: до 1 квітня 2023-2024 н.р. розглянути можливість внесення змін до критерію «кількісно достатня група», що створить більше можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії для здобувачів вищої освіти ОПП МЕ.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ констатує, що обсяг ОПП МЕ та окремих її ОК відповідають вимогам статті 5 Закону України «Про вищу освіту» та СВО. Зміст ОПП МЕ має чітку структуру та відповідає предметній області спеціальності; освітні компоненти, включені до ОПП МЕ, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Структура ОПП МЕ передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти ОК у обсязі 25% від загального обсягу ОПП. ОПП МЕ передбачає формування soft skills як в межах ОК, так і поза ними. Слабкі сторони та недоліки ОПП МЕ у контексті критерію 2 не є суттєвими, а отже не порушують діючу нормативну базу, не позначаються на набутті компетентностей здобувачами вищої освіти, не унеможливають чи суттєво ускладнюють

отримання освітніх послуг. Таким чином, ЕГ вважає, що ОПП МЕ та освітня діяльність за цією ОПП загалом відповідають Критерію 2 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому (далі – ПП-2022) на навчання затверджено наказом ректора ЗУНУ від 18.05.2022 № 158 (<http://surl.li/dkscmc>) зі змінами, затвердженими та введеними в дію наказами ректора ЗУНУ від 12.07.2022 № 235 та від 30.01.2023 № 33, та оприлюднено на офіційному веб-сайті Університету в рубриці «Приймальна комісія/Правила прийому» (<http://surl.li/fizqk>). ПП-2022 є чіткими та зрозумілими, не мають дискримінаційного характеру, містять загальну інформацію про нормативну й процедурну складові приймальної кампанії Вступ-2022 до ЗУНУ, а також релевантно відбивають актуальну інформацію щодо особливостей прийому на ОПП МЕ, а саме: принципи конкурсного відбору за результатами НМТ/ЗНО (додатки 2-3); джерела фінансування здобуття вищої освіти; ліцензовані обсяги прийому та обсяги державного замовлення; строки та вартість навчання (рубрика «Вступнику») тощо. Додаткові документи, умови та відомості для абітурієнтів, які планують вступати на цю ОПП (на базі ПЗСО та МС), розміщено у відкритому доступі за посиланням <http://surl.li/fjwww>, а також на офіційному сайті ННІМВ (<http://surl.li/fjwxk>) та сайті профільної кафедри МЕ (<http://kafme.wunu.edu.ua/>), зокрема: інформація про ОПП – профіль ОПП, каталоги обов'язкових і вибіркових дисциплін (<http://surl.li/fjvei>), відомості про академічну й професійну кваліфікацію групи забезпечення ОПП з профільної кафедри, відгуки роботодавців і випускників (<http://surl.li/fjwzb>), фокус й особливості ОПП (<http://surl.li/fjwzm>) тощо.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ до ЗУНУ на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти регламентує розділ II ПП-2022 для таких категорій: (1) на базі ПЗСО (термін зр 10м); (2) на базі ОКР МС, ФМБ, МБ (2р 10м і 1р 10м; згідно з СВО перераховується не більше 120 кр.); (3) на основі диплома бакалавра, спеціаліста/магістра з іншої ОПП або паралельного навчання (починаючи з 2-го курсу іншої ОПП) – подають мотиваційний лист та враховуються умови вступу у відповідному навчальному році. Конкурсний відбір при вступі до ЗУНУ на ОПП МЕ на базі ПЗСО здійснюється за результатами НМТ (2022 р.) або ЗНО (2019-2021 рр.) та розгляду мотиваційних листів (регламентовано п. 7.1 чинних ПП-2022 на 2022-2023 н.р.). Перелік конкурсних предметів, мінімально допустима кількість балів (далі – МКБ) для кожного з них та їхні вагові коефіцієнти (далі – ВК) для вступників на основі ПЗСО зафіксовано у додатку 2 до ПП-2022 (МКБ=125/100 – відкрита/небюджетна пропозиція): (1) на основі НМТ – Укр. мова (ВК=0,35), Математика (ВК=0,4), Історія України (ВК=0,25); (2) на основі ЗНО-2021 – Укр. мова і літ. (ВК=0,4), Математика (ВК=0,2), 3-й сертифікат на вибір (ВК=0,3); (3) на основі ЗНО-2019-2020 рр. – Укр. мова і літ. (ВК=0,3), Математика/Іст.Укр. (ВК=0,3), Ін.мова або Географія / Математика або Географія (ВК=0,3); з інформації від відповідального секретаря ПК Шевчука А., згідно з ПП-2022 вага предметів коригується за формулою $VK * \text{Бал} / 0,9$. Гарант ОПП проф. Ліщинський І. дав пояснення щодо врахування особливостей ОПП МЕ в ПП-2022 ЗУНУ та її участі в цій процедурі: обговорення пропозицій на засіданні профільної кафедри МЕ → коригування коефіцієнтів (за доцільності) → в пріоритеті є логіко-математична базова підготовка, тому для цієї складової в ПП-2022 найвищий ВК=0,4; також враховано рівень мовної підготовки через підвищення ВК з Укр. мови (0,35) → ВР ННІМВ. При вступі на 1 курс за скороченим строком навчання або на старші курси на вакантні місця на базі дипломів МС, МБ і ФМБ вступники подають мотиваційний лист та враховується бал з таких конкурсних складових НМТ-2022 або ЗНО-2019-2021: Укр. мова (ВК=0,5); НМТ – Математика/(Математика або Історія України) (ВК=0,5) або ЗНО – Математика/На вибір з 6 дисциплін (ВК=0,5). Зі слів гаранта ОПП, базові навички цієї категорії вступників вже перевірено при вступі на попередній ОКР, вони продовжують навчання за вибраною ОПП зі старшого курсу, тому $VK1=VK2$. За інформацією від Шевчука А., при формуванні проекту ОПП на наступний навчальний рік обов'язково враховуються пропозиції факультетів/інститутів у розрізі ОПП, зокрема, при ухваленні системи ВК. ЕГ вважає такі рішення групи забезпечення логічними, обґрунтованими, релевантними, правомірними з урахуванням університетської автономії ЗУНУ та вмотивованими особливостями ОПП МЕ.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання результатів навчання (далі – РН), отриманих в інших ЗВО, регламентується п.10 «Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ» (<http://surl.li/agzhy>) та здійснюється на підставі документів про раніше здобуту освіту (додаток до диплома, академічна довідка), витягу із навчальної картки, у разі одночасного навчання за декількома ОПП або академічної довідки. Процедурну визнання РН врегульовує «Положення про порядок перерахування РН в ЗУНУ» (<http://surl.li/beykf>), зокрема п.6.2 визначає такий порядок: (1) здобувач ОПП подає заяву на ім'я ректора, узгоджує її з гарантом ОПП, завкафедри та директором на підставі співставлення інформації,

наведеної у підтверджуючих документах, із описом цієї ОПП (уточнено зі слів директора ННІМВ Іващук І., завкаф. Зварич І., гаранта ОПП Ліщинського І. під час зустрічей з ЕГ); (2) директор за позитивного рішення ВР інституту візує заяву, що передається на розгляд ректора; (3) за позитивної резолюції ректора, дирекція інституту формує відомість на перезарахування ОК, результат заноситься до навч. картки здобувача. Ці Положення ЗУНУ знаходяться у вільному доступі на сайті ЗУНУ. Виходячи з інформації, отриманої під час зустрічей ЕГ з фокус-групами та з наданих на запит ЕГ документів, підтверджено такі факти дотримання правил визнання РН на ОПП: (1) проф. Маршалюк Т. про перезарахування ОК21 «Податкова система» ст. 2 курсу Жиряковій В. (підтвердила на зустрічі з ЕГ) на основі диплома молодшого спец.; (2) зав. каф. Зварич І. про перезарахування ОК 1 курсу ст. 2 курсу Левик Д. після переведення з іншого ЗВО на основі академ. довідки; (3) проф. Лещинський І. про врахування результатів міжнародної академічної мобільності (далі – АМ) за програмою «ЖМ ERASMUS+» ст. Румак Т. і Петришин С. (підтвердив на зустрічі з ЕГ), які пройшли ОК «Регіональна інтеграція» та «Європейська регіональна політика» відповідно (сертифікати від 15.06.2022 №3/42 і №2/48) та яким у 6 сем. 2021-2022 н.р. перезараховано ЗМ-3 (КПІЗ) з ОК27 «Кон'юнктура світових ринків»; (4) завкаф. Зварич І. про перезарахування та внесення в додаток до диплому РН, отриманих під час семестрового стажування (стипендія ДААТ) в ДТУ, м. Дрезден, Німеччина, ст. гр. ЕМЕН-41 Млинко С. (витяг з пр.№11 зас. каф. МЕ від 10.06.2022; ДД В22 № 059415 від 30.06.2022). ЕГ дійшла висновку, що у ЗУНУ правила визнання РН, отриманих в інших ЗВО та під час АМ, є чіткими, прозорими та зрозумілими для здобувачів ОПП МЕ, забезпечують їх надійність і валідність, відповідають принципам об'єктивізму та автономії ЗВО та повною мірою реалізуються на ОПП. Разом з тим, ЕГ зазначає, що критерії верифікації РН для їх врахування в ОК ОПП відсутні в чинних Положеннях ЗУНУ, а сама процедура перезарахування ОК із залученням до неї ВР факультету і ректора, на думку ЕГ, є занадто ускладненою. ЕГ рекомендує спростити діючу процедуру за рахунок делегування права прийняття рішення про врахування РН на рівні декана/директора, що й вноرمувати в локальних документах ЗУНУ до початку 2023-2024 н.р.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визнання РН, набутих у неформальній освіті (далі – НФО), в ЗУНУ регулюється чинними «Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ» (<http://surl.li/agzhy>) та «Положенням про неформальну та інформальну освіту здобувачів ВО в ЗУНУ» (<http://surl.li/beykn>), схвалених ВР ЗУНУ (протокол від 30.09.2020 № 2), що регламентують принципи визнання РН у НФО (професійні курси, тренінги, семінари, навчання, стажування, проекти громадської освіти, онлайн-курси тощо, підтвердженням участі в яких є сертифікат або інший документ) крізь призму застосування процедур оцінювання РН у системі формальної освіти. Об'єктивність і надійність визнання РН у системі НФО ґрунтується на єдиному підході в оцінюванні знань і вмінь здобувача згідно з вимогами ЗУНУ щодо зіставності отриманих РН із компетентностями відповідних ОПП та передбачає згідно з п.6.4 такі етапи: подача здобувачем заяви на ім'я ректора; створення комісії (директор, завкаф. або гарант, лектор цієї дисципліни), яка проводить співбесіду зі здобувачем та приймає рішення про перезарахування/атестацію з цієї дисципліни; рішення ВР ННІМВ про перезарахування або аргументована відмова. Такий механізм не є досконалим: не вноормовано визнання РН у НФО, що відповідають окремим темам і змістовим модулям ОК. Згідно з п.5. Положення про НФО функцію поінформування здобувачів про заходи з НФО покладено на інститут. ЕГ відзначає ефективну інформаційну підтримку й системну популяризацію з боку адміністрації ННІМВ і каф. МЕ щодо отримання здобувачами ОПП МЕ прикладних РН у НФО, зокрема через відкриті інфо-ресурси (<http://surl.li/fjwxx>, <http://nnimv.wunu.edu.ua/>, <http://surl.li/fjyzk>) завдяки їх залученню на курси постійно діючих при ННІМВ Центрив (ЦСтаА, ЦНСГР, ЦПС, ЦДБтаС). Так, під час зустрічі ЕГ з фокус-групами респонденти навели окремі факти імплементації Положень ЗУНУ щодо отримання РН у НФО: (1) директорка ННІМВ Іващук І. про щорічне проведення тренінгу «Студії публічної дипломатії 4.0.» для здобувачів 1 курсу, зокрема Барилівський В., Галюлько Л., Шкабара К. підтвердили цей факт (наказ від 31.10.2022 №419); (2) завкаф. МЕ Зварич І. про викладання курсу «Економіка кліматичних змін» здобувачам ОПП МЕ 1-2 курсів (11 осіб) з перспективою врахування як НФО, що підтвердили, зокрема, Галюлько Л. (1 курс) та Казьмерчук В. (голова профбюро студентів ННІМВ).

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Зручний та функціональний веб-сайт приймальної комісії ЗУНУ (<http://surl.li/fizqk>), що постійно оновлюється та дозволяє потенційним вступникам легко знаходити необхідну інформацію щодо вступної кампанії загалом та особливостей ОПП МЕ зокрема, у т.ч. за рахунок наявності активних гіперпосилань на сайти ННІМВ (<http://surl.li/fjwxx>) та профільної кафедри МЕ (<http://kafme.wunu.edu.ua/>). ЗУНУ укладено договори про міжнародне та внутрішнє наукове, педагогічне і культурне співробітництво: на ОПП активно й системно працюють програми міжнародної академічної мобільності, зокрема, у формі семестрового стажування в університетах Польщі, Нідерландів, Німеччини, Словаччини, Словенії, Туреччини (за наданими даними підтверджено стажування 31 здобувача ОПП у 9 університетах за період з 2018 р. по червень 2023 р.); з університетами-партнерами активно реалізуються спільні, зокрема міжнародні наукові заходи. Наявність внутрішніх положень, що чітко регламентують питання визнання результатів, отриманих в інших ЗВО (зокрема під час академічної мобільності), а також у неформальній освіті. Як результат, наявність прикладів імплементації дії цих положень щодо врахування результатів навчання, отриманих у формальній та неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Критерії верифікації результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, для їх врахування при перезарахуванні ОК ОПП МЕ відсутні в чинних Положеннях ЗУНУ, а залучення Вченої ради факультету/інституту і ректора необґрунтовано ускладнює саму процедуру перезарахування ОК. Рекомендація: спростити діючу процедуру за рахунок делегування права прийняття рішення про врахування результатів навчання, отриманих в інших ЗВО, на рівні декана/директора та внормувати її в локальних документах ЗУНУ до початку 2023-2024 н.р. Процедури визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, на ОПП МЕ застосовуються фрагментарно та несистемно. Рекомендація: до початку 2023-2024 н.р. скоригувати процедури визнання результатів неформальної освіти, що відповідають окремим темам і змістовим модулям у межах окремих ОК, та внормувати відповідні зміни в університетських положеннях.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ОПП МЕ відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 3.1 та 3.2, оскільки правила прийому на навчання до ЗУНУ загалом та на ОПП зокрема є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості ОПП. ОПП достатньою мірою узгоджена за підкритеріями 3.3 та 3.4, оскільки в ЗУНУ системно розвивають внутрішні та міжнародні зв'язки, наявні чітко регламентовані процедури визнання результатів, отриманих в інших ЗВО та у неформальній освіті, у тому числі під час академічної мобільності здобувачів ОПП МЕ. Разом з тим, ЗУНУ варто звернути увагу на актуалізацію та унормування процедур врахування результатів навчання, отриманих як в інших ЗВО, так і в неформальній освіті. Однак, вказана слабка сторона не впливає суттєво на якість ОПП та освітньої діяльності. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту, наявність позитивних практик і чіткого підходу ЗУНУ, орієнтованого на вдосконалення, дозволило встановити, що освітня діяльність за ОПП МЕ в контексті Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими, відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітній процес на ОПП МЕ здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у ЗУНУ (<http://surl.li/agzhy>) за денною та заочною формами навчання. За результатами зустрічей з фокус-групами можна констатувати, що форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню цілей та програмних результатів навчання, що підтверджується представленою в ОПП МЕ матрицею відповідності ПРН, ОК, методів навчання та оцінювання. Під час викладання перевага надається використанню сучасних інтерактивних методів (інтерактивна лекція, кейс-метод, тренінг), методів візуалізації (методи бізнес-аналітики, графічні методи). Це зазначено у відповідних розділах робочих програм навчальних дисциплін, а також підтверджується результатами спілкування з гарантом ОПП (зустріч 1), здобувачами (зустріч 5), НПП (зустріч 7). Здобувачі під час зустрічі підтвердили регулярність опитувань та свою задоволеність формами і методами навчання і викладання, про що свідчать результати анкетування (<http://surl.li/fjuux>). ЕГ констатує, що освітній процес відповідає вимогам студентоцентрованого підходу і базується на використанні внутрішньої нормативної бази ЗУНУ: Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ (<http://surl.li/agzhy>), Стратегія розвитку ЗУНУ (<http://surl.li/dkcvj>). Реалізація принципів студентоцентризму здійснюється через надання здобувачам ОПП МЕ можливості обирати форму навчання, брати участь в обговоренні змісту ОК та ОПП, обирати бази практики, теми курсових робіт відповідно до своїх професійних та наукових інтересів. Здобувачка Левик Д. зазначила, що було враховано її пропозиції щодо розширення переліку вибіркокових дисциплін. Здобувачка Шкабара К. надала інформацію про проведення анонімних опитувань після вивчення дисципліни, де здобувачі можуть висловити свою думку про якість викладання. Також вона зазначила, що є перспективним викладання деяких дисциплін англійською мовою (зустріч 5). Також встановлено, що викладачі мають можливість обирати форми та методи навчання і викладання відповідно до принципів академічної свободи. Директор ННЦМЯО та МР Шандрок С. зазначив, що НПП має автономію у цьому питанні, але в межах навчального плану (зустріч 9). Для здобувачів принципи академічної свободи реалізуються через вільний вибір тем курсових робіт (зі спеціальності та міждисциплінарної), напрямів власних наукових досліджень, що підтверджено результатами співбесіди зі здобувачами (зустріч 5) та НПП (зустріч 7).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

У результаті спілкування з фокус-групами та ознайомлення з публічною інформацією на офіційному сайті ЗУНУ ЕГ встановлено, що всім учасникам освітнього процесу вчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК. Усі учасники освітнього процесу перед початком навчального періоду інформуються щодо цілей, змісту та очікуваних ПРН, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів за ОПП МЕ. Робочі програми та силабуси навчальних дисциплін розташовані у вільному доступі на офіційному сайті ЗУНУ (<http://surl.li/fizwi>) та в системі Moodle. Порядок та критерії оцінювання у межах окремих ОК ОПП МЕ регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ (<http://surl.li/agzhy>). Ця інформація конкретизується викладачами в робочих програмах та силабусах ОК за ОПП МЕ. За результатами спілкування здобувачі та НПП (зустрічі 5 і 7) підтвердили, що здобувачам дана інформація надається на першому занятті з дисципліни, на якому викладач зазначає мету, зміст, ПРН, а також порядок і критерії оцінювання в межах ОК. Можна констатувати, що здобувачі мають вільний доступ до інформаційних ресурсів, де розташовані робочі програми навчальних дисциплін, ОПП МЕ, заплановані ПРН, форми і критерії їх оцінювання. Дані інформації розміщені на сайті університету (<http://surl.li/fizwi>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОПП МЕ відбувається активне поєднання навчання і досліджень, про що свідчать результати спілкування у фокус-групах зі всіма учасниками освітнього процесу. Здобувачі ОПП МЕ систематично беруть участь у міжнародних науково-практичних конференціях, круглих столах, що проводяться випусковою кафедрою та ЗУНУ, конкурсах студентських робіт на всеукраїнському та міжнародному рівнях. У відповідь на п.7 запиту на додаткові докази гарантом було надано перелік публікацій здобувачів ОПП МЕ. Позитивним моментом є те, що публікації зроблені українською та англійською мовами. Спостерігається активна участь здобувачів ОПП МЕ у Міжнародній науково-практичній конференції студентів та молодих вчених «Міжнародна економіка в умовах кліматичних змін: пандемічний та пост пандемічний період» (Тернопіль, ЗУНУ, 11 квітня 2022) та щорічній Міжнародній науково-практичній конференції молодих вчених «Економічний і соціальний розвиток України в XXI столітті: національна візія та виклики глобалізації» (Тернопіль, ЗУНУ). У 2020 р. здобувачі Пасічник А., Пупенко В., Коцур С. взяли участь у Міжнародному студентському конкурсі есе «Youth Entrepreneurship – Current State, Problems, Opportunities». Економічна академія ім. Д.А. Ценова (Болгарія, 2020). За інформацією гаранта та НПП здобувачі активно залучаються до участі в НДР. Так, здобувачі ОПП МЕ Левик Д., Папай Д., Румак Т., Данилюк С., Троніцька Т., Петришин С. брали участь у зборі та обробці даних в межах НДР «Становлення альянсу Польщі, Чехії, Словаччини та України як Вишеградської п'ятірки: контекст регіональної економічної інтеграції» (державний реєстраційний номер 0119U100528, 2019-2021 рр.). Крім того, здобувачі активно залучаються до участі у реалізації міжнародних проєктів. Так, Петришин С. пройшов освітній курс «Європейська регіональна політика» в межах проєкту ERASMUS+ Jean Monnet «European Regional Policy: Balance of Local National and Pan-European Interests» (2019-2022 рр.), сертифікат від 15.06.2022 № 2/48. Румак Т. пройшла освітній курс «Європейська та глобальна регіональна інтеграція» в межах реалізації проєкту ERASMUS+ Jean Monnet «Regional integration: European benchmark under the challenges of global fragmentation, REFRAG», (2022-2025), сертифікат від 15.06.2022 № 3/42. За інформацією гаранта ОПП МЕ та НПП при кафедрі функціонує науковий гурток «Економіст-міжнародник», де здобувачі освітнього ступеня «бакалавр» беруть активну участь у наукових дискусіях і дослідженнях. Проф. Чолач Т. (навчальна дисципліна «Філософія») зазначила, що стимулює здобувачів до проведення наукових досліджень та заохочує до участі у наукових заходах через звільнення від складання екзамену у разі опублікування тез доповіді на науково-практичній конференції (після обговорення на засіданні кафедри).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

За результатами спілкування з гарантом (зустріч 1) та НПП (зустріч 7) експертною групою встановлено, що на ОПП МЕ функціонує механізм постійного перегляду та оновлення змісту ОК викладачами на основі наукових досягнень у відповідній галузі. Реалізація цього механізму регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ (<http://surl.li/agzhy>), Положенням про порядок перегляду (оновлення) освітніх програм (<http://surl.li/ahieg>), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУНУ (<http://surl.li/bey kz>). Проф. Ліщинський І. підтвердив, що використовує результати, отримані у докторській дисертації «Глобалізаційні стратегії формування полюсів розвитку в Європі» (2019) при викладанні ВК «Регіональний розвиток держав ЄС» та «Глобальна регіоналізація і фрагментація», одночасно впроваджених як результат реалізації модулів Жан Моне Програми Еразмус+ ERegPol і REFRAG. Також встановлено, що зміст ВК «Основи циркулярної економіки» та «Інклюзивність та економіка спільного використання» оновлюються проф. Зварич І. в межах реалізації Модуля Жан Моне «European inclusive circular economy: post-war&post-pandemic module for Ukraine, EICERPMU». НПП на зустрічі 7 підтвердили, що зміст ОК постійно оновлюється за ініціативою викладача на основі отриманих результатів наукової діяльності. При цьому підставами для перегляду змісту ОК є зміни нормативно-правової бази у сфері економіки, вимоги з боку роботодавців, рекомендації групи забезпечення спеціальності та побажання стейкхолдерів. Проф. Длугопольський О. (зустріч 7) зазначив, що результати наукових досліджень, опубліковані у монографіях у межах

бюджетних і госпдоговірних тем (Відомості про самооцінювання, таблиця 2), а також знання, отримані на міжнародних тренінгах (сертифікати надані ЕГ), активно використовує при оновленні змісту ОК та викладанні навчальних дисциплін. Доц. Чирак І. підтвердила інформацію про те, що на кафедрі функціонують наукові гуртки, проблемні групи, які очолюють викладачі за колом їх наукових інтересів, НПП інформують здобувачів про результати своїх наукових досліджень, обговорюють їх на засіданнях кафедр.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

ЗУНУ активно поширює свою діяльність у міжнародному просторі через залучення здобувачів та НПП до участі у міжнародних заходах (конференціях, семінарах, тренінгах тощо), публікаціях у зарубіжних виданнях, виконання спільних досліджень із зарубіжними партнерами, програмах АМ тощо. Проф. Ліщинський І. (зустріч 1) підтвердив, що реалізує на кафедрі кілька модулів Жан Моне, зокрема, модуль «Європейська регіональна політика: баланс локальних, національних і пан'європейських інтересів». При цьому позитивною практикою є те, що в межах проблемних груп організовуються зустрічі НПП різних ОПП, забезпечуючи при цьому міждисциплінарний підхід в реалізації освітнього процесу. У відповідь на запит додаткових доказів (п.8) ЕГ отримана інформація щодо участі у програмах міжнародної мобільності здобувачів ОПП МЕ. Партнерами ЗУНУ у цьому напрямі є Дрезденський технічний університет, Німеччина; Університет прикладних наук Інхолланд, Нідерланди; Вища Школа Бізнесу в Любляні (м. Любляна, Словенія); Лодзький університет, м. Лодзь, Польща; Економічний університет в Катовіце, Польща; Кошицький технічний університет, м. Кошице, Словаччина. Нач. відділу міжнар. зв'язків Коруч У. зазначила (зустрічі 3 і 10), що ЗУНУ створює можливості для інтернаціоналізації навчання та викладання на ОПП МЕ через програми АМ, підтримку участі в індивідуальних проєктах в межах грантової діяльності тощо. Коруч У. підтвердила, що здобувачі ОПП МЕ перебувають в університеті м. Любляна (Словенія) (6 осіб). У межах конференції та заходу «Міжнародний тиждень» взяла участь проф. Зварич І. Також щороку у лютому місяці відбувається конкурсний відбір у семестровому навчанні в Університеті прикладних наук Інхолланд, Нідерланди. Заст. директора ННІМВ Луцишин О. продемонстрував угоду в рамках міжнародного співробітництва двох дипломів (2022 р.) між Університетом Гренобль Альпи (Франція) та ЗУНУ (зустріч 10). Заст. директора ННІМВ Живко М. зазначив, що в університеті є багаторічна програма співпраці з Дрезденським технічним університетом (Німеччина) з АМ здобувачів ОПП (зустріч 10). Директор бібліотеки Возний К. підтвердив наявність вільного доступу до наукометричних баз Scopus, WoS, регулярних тестових доступів до інших інформаційних баз даних (зустріч 10). Здобувачка Пасічник А. взяла участь у Міжнародному студентському конкурсі есе «Youth Entrepreneurship – Current State, Problems, Opportunities». Економічна академія ім. Д.А. Ценова (Болгарія, 2020). ЕГ констатує залучення здобувачів до участі у межах проєктів Програми ЄС Еразмус+, модулі Жан Моне (відповідь на п.8 запиту на додаткові докази). Підтверджено відповідними сертифікатами результати міжнародного стажування НПП (відповідь на п.2 запиту на додаткові докази). ЕГ підтверджує високий рівень публікаційної активності НПП в іноземних виданнях, зокрема, що індексуються у наукометричних базах Scopus, WoS (відомості про самооцінювання, таблиця 2).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Позитивною практикою є те, що в межах проблемних груп організовуються зустрічі НПП різних освітніх програм, забезпечуючи при цьому міждисциплінарний підхід в реалізації освітнього процесу. Викладання деяких дисциплін здійснюється англійською мовою. Наявність широкого комплексу програм міжнародної академічної мобільності здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ звертає увагу на відсутність у наданих на запит документах інформації про участь здобувачів ОПП МЕ у науково-практичних конференціях, що проводяться за кордоном. Рекомендація: підвищити рівень інформування та активізувати участь здобувачів ОПП МЕ у 2023-2024 н.р. у науково-практичних конференціях, що проводяться за кордоном.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Загалом освітній процес на ОПП МЕ відповідає принципам академічної свободи та вимогам студентоцентрованого підходу. Форми та методи навчання і викладання на ОПП МЕ сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Всім учасникам освітнього процесу на ОПП МЕ своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК. У ЗУНУ в повній мірі забезпечується поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП МЕ відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. На ОПП МЕ на постійній основі та на високому професійному рівні здійснюється оновлення змісту навчальних дисциплін на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Навчання, викладання та наукові дослідження на ОПП МЕ пов'язані з процесами інтернаціоналізації діяльності закладу вищої освіти. За результатами акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що ОПП МЕ та освітня діяльність за цією ОПП загалом відповідають Критерію 4 з недоліками, що є несуттєвими. Під час роботи з критерієм 4, ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 4.1-4.5 та відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів (КЗ) та критерії оцінювання (КО) здобувачів в ЗУНУ визначені п.8 Положення (<http://surl.li/agzhy>), та деталізовано у робочих програмах (РП) і силабусах (СБ) ОК (у вільному доступі для здобувачів ОПП МЕ – рубрики Нормативні/Вибіркові ОК, <http://surl.li/fizwi>). ЕГ зазначає системний інституційний підхід з боку ЗУНУ, ННІМВ і кафедри МЕ, а саме: (1) система оцінювання знань студентів містить комплекс поточних контролів у межах змістових модулів, модульні та підсумковий контролі; (2) структура РП стандартизована для ЗУНУ; РП ОК містить структуровану інформацію про мету, стислу анотацію та основні навчальні цілі (завдання); формулювання РН ОК викладено чітко, прозоро й зрозуміло для здобувачів та узгоджено з інформацією про форми/методи/технології викладання/навчання та з методами оцінювання; бальна оцінка за усі контрольні заходи (задачі, тести, опитування в аудиторії, реферати/презентації, тренінгові КППЗ, ректорська к/р) має логічний і збалансований розподіл; схема формування системи бальних оцінок дає вичерпну інформацію про критерії оцінювання РН; структура курсу у розрізі форми занять і видів робіт є достатньо інформативною; (3) СБ ОК має раціональну структуру, інформативним та зрозумілим є його змістове наповнення; розділ «Літ. джерела» містить українськомовну (переважно не пізніше 2018 року) та англомовну спец. навчальну й наукову літературу, що пропонується здобувачам для самопідготовки, а також посилання на відкриті професійні інтернет-джерела та інфоресурси; наявність розділу «Політика оцінювання» інформує здобувачів про дедлайни контрольних заходів та процедуру їх перескладання, про культуру академічної доброчесності в ЗУНУ, про відвідування занять; (4) інформування здобувачів про критерії оцінювання та форми контрольних заходів здійснюється на першому занятті з дисципліни, що підтверджено на зустрічах ЕГ з фокус-групами «Здобувачі» та «НПП». Підсумковий контроль включає семестровий контроль і підсумкову атестацію. Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену або заліку з ОК ОПП МЕ; оцінювання знань студентів здійснюється паралельно за 4-бальною національною шкалою і за 100-бальною накопичувальною шкалою ЄКТС. Детальні терміни та форми проведення контрольних заходів доступні для перегляду в графіку освітнього процесу, особистих електронних кабінетах та актуальному розкладі занять (<http://surl.li/fkdhe>). Під час зустрічі з ЕГ ст. Левик Д. продемонструвала електронну залікову книжку, яка відтворює інформацію про КО в РП і СБ ОК з урахуванням конкретних досягнень здобувача. В умовах змішаного/дистанційного навчання освітній процес врегульовується відповідними Положеннями ЗУНУ (<http://surl.li/fdixl>, <http://surl.li/beykb>) та здійснюється з використанням Google-meet, Zoom, Skype, дистанційних курсів на платформі Moodle (наповнення НМКД уніфіковано для ЗУНУ). ЕГ дійшла висновку, що форми і методи КЗ є прозорими, зрозумілими та дозволяють релевантно перевірити досягнення задекларованих в ОПП МЕ ПРН.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів ОПП МЕ здійснюється згідно з вимогами СВО у формі атестаційного екзамену. Процедурні питання щодо проведення атестаційного екзамену регламентує чинне Положення ЗУНУ (<http://surl.li/beykd>), згідно з яким здійснюється комплексна перевірка й оцінка науково-теоретичної та практичної фахової підготовки здобувачів ОПП першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, під час якої здобувачі демонструють знання та вміння для підтвердження відповідності набутих ними компетентностей до нормативних вимог СВО та чинної ОПП МЕ. Інформація про затверджену Програму підсумкової атестації здобувачів ОПП випуску 2023 р. знаходиться у вільному доступі на офіційному сайті ЗУНУ (<http://surl.li/fkvre>). Атестаційний екзамен об'єктивно і надійно визначає рівень підготовки бакалаврів зі спеціальності 051 Економіка з урахуванням освітнього фокусу ОПП МЕ: (1) здійснюється у змішаній формі і передбачає виконання індивідуальних завдань екзаменаційного білету, а саме: усна відповідь на 2 теоретичних питання; письмове виконання блоку тестових завдань (20 тестів); письмове розв'язання комплексного практичного завдання; (2) перевіряє досягнення таких програмних результатів навчання: ПРН3-13, ПРН15, ПРН17, ПРН19-20, ПРН24-30; (3) за умови загострення ситуації через військову агресію росії, карантинних обмежень тощо атестаційний екзамен проводиться з використанням дистанційних технологій на платформі Moodle (за інформацією зав. кафедри МЕ проф. Зварич І.). ЕГ, провівши аналіз наданої документації щодо атестації здобувачів ОПП МЕ, затвердженої рішенням ВР ЗУНУ, протокол від 26.06.2019 № 10 (Програма атестаційного

екзамену, яку схвалено групою забезпечення спеціальності 051 Економіка, протокол від 11.02.2023 №3 та затверджено Першим проректором ЗУНУ від 17.02.2023; приклади екзаменаційних білетів з атестаційного екзамену 2021-2022 н.р., силабус ОКЗ6 «Атестаційний екзамен», <http://surl.li/fkvgk>), дійшла висновку, що форми атестації здобувачів повністю відповідають вимогам чинного СВО.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Проведення КЗ регламентується п.8-9 чинного Положення ЗУНУ (<http://surl.li/agzhy>) та РП ОК (<http://surl.li/fizwi>). Під час проведених ЕГ зустрічей підтверджено факт ознайомлення здобувачів з процедурою проведення КЗ на початку вивчення ОК. Процедура оскарження їх результатів регламентується «Порядком оскарження ...» (<http://surl.li/beykr>). У разі незгоди з оцінкою, здобувач має право подати апеляцію на ім'я ректора, який створює комісію для розгляду апеляції. Кафедра і дирекція систематично проводить роз'яснювальну роботу зі здобувачами щодо запобігання появи конфлікту інтересів (КІ) та ознайомлення з нормативно-правовою базою ЗУНУ: 1) процедура врегулювання КІ та конфліктних ситуацій (КС) регламентується Положеннями ЗУНУ (<http://surl.li/beykv>, (<http://surl.li/beykw>); 2) під час зустрічей з фокус-групами ЕГ встановила такі факти: гарант ОПП підтвердив дієвість процедури подачі побажань та скарг до адміністрації ННІМВ та ЗУНУ через прямий анонімний електронний сервіс; ст. Петришин С. виявив обізнаність процедурою оскарження результатів оцінювання за заявою на ім'я директора ННІМВ: куратор → завкаф. → директор; ст. Галюлько Л. зазначила, що куратор групи ознайомив здобувачів з Положенням ЗУНУ, яке врегулює ці процедури та розміщено на сайті ЗУНУ; заст. дир. ННІМВ Луцишин О. поінформував, що для нівелювання та превентивної дії щодо появи КІ серед студентства введено інститут кураторства з боку здобувачів старших курсів, що допомагає здобувачам 1-2 курсів краще адаптуватися до освітнього середовища. Задля попередження КС та розгляду можливих скарг у ЗУНУ діє комісія з врегулювання КС, а також уповноважений з питань запобігання та виявлення корупції. Скаргу можна надіслати на поштову скриньку за посиланням <http://surl.li/fkmos>. Здобувачі мають змогу звернутись до психологічної служби ЗУНУ (<http://surl.li/eundt>). За умов виникнення КІ на ОПП МЕ є можливість особистого фізичного звернення зі скаргами до екзаменатора, куратора, представників студ.ради, гаранта ОПП та директора задля отримання обґрунтованих пояснень. ЗУНУ проводить передсесійне опитування здобувачів задля з'ясування їх задоволеності рівнем об'єктивності оцінювання та попередження негативних явищ. Під час зустрічей з НПП, здобувачами та студсамоврядуванням підтверджено наявність чітких і зрозумілих КЗ, що є доступними для здобувачів ОПП, відсутність випадків КІ, оскарження результатів КЗ і повторного їх проходження (результати анкетування оприлюднено за посиланням <http://surl.li/djimi>). Разом з тим, ЕГ звертає увагу на наявні у СБ більшість ОК дискримінаційних положень у «Політиці оцінювання», зокрема, «-20 балів» або «не більше 70 балів» за модульні роботи, подані з порушенням дедлайнів, «за відвідування занять нараховуються бали», а п.8.3.11 Положення ЗУНУ (<http://surl.li/agzhy>) превентивно «фіксує» оцінку «задовільно» за перекладання МК, що не узгоджується з принципом рівних можливостей при оцінюванні РН здобувачів. ЕГ рекомендує узгодити відповідні норми силабусів з Положенням ЗУНУ.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ (<http://surl.li/agzhy>) визначає академічну доброчесність (далі - АД) як сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися усі учасники освітнього процесу ЗУНУ. Політика, стандарти та процедури дотримання АД оприлюднено на офіційній сторінці ЗУНУ (<http://surl.li/fkraq>) та регулюються чинною локальною нормативною базою: «Положенням про АД», «Кодексом АД ЗУНУ», «Етичним кодексом ЗУНУ», «Кодексом корпоративної культури ЗУНУ», Положеннями ЗУНУ про комісію з АД, про групу сприяння АД, про порядок, політику й процедури врегулювання конфлікту інтересів і конфліктних ситуацій, про СВЗЯО, Порядком проведення перевірки на ознаки схожості за допомогою сервісу Unicheck. Проведені ЕГ зустрічі із різними фокус-групами підтвердили їх обізнаність щодо суті АД: (1) перевірка результатів науково-практичних досліджень (КПІЗ, курсових робіт) відбувається через застосування ліцензійного сервісу Unicheck (договір 10.05.2019 №10-05/2019 від (<http://surl.li/fkric>)), а також здобувачами для самоперевірки текстів на оригінальність через демо-версії відкритих сервісів, про що зазначила ст. Данилюк С.; на зустрічі з НПП названо пороговий рівень при перевірці письмових робіт на антиплагіат – 25% з посиланням на «Загальні рекомендації», схвалені ВР ЗУНУ, пр. №2 від 30.09.2020 (<http://surl.li/dnwkn>) (на запит ЕГ надано підтверджуючі документи – міждисциплінарна курсова робота ст. гр. ЕМЕН-41 Петришина С. та Папай А., 2022 р., з протоколами і лістингами перевірки сервісом Unicheck); (2) у репозитарії ЗУНУ (<http://dspace.wunu.edu.ua/>) у вкладці «Кваліфікаційні роботи студентів ЗУНУ» наявна база повних курсових та кваліфікаційних робіт здобувачів; директор МНЦМЯтаМР Шандрук С. зазначив, що усі здобувачі в обов'язковому порядку підписують декларацію з АД перед подачею оформленої роботи на перевірку, а в ЗУНУ призначено особу (Пастушин В.), відповідальну за організацію роботи з перевірки робіт здобувачів на плагіат за допомогою Unicheck; зав. каф. МЕ проф. Зварич І. зазначила, що наявні методичні рекомендації до виконання курсових робіт містять обов'язкові розділи, присвячені

питанням дотримання АД; (3) зі слів голови Ради молодих вчених ЗУНУ Стахири Г., серед здобувачів протягом року проводять опитування, зокрема з питань АД; (4) зі слів директора МНЦМЯтаМР Шандрука С., АД популяризується в ЗУНУ через постійну систематичну роз'яснювальну роботу Комісії із забезпечення якості освіти, відділу МЯОтаМР, групи забезпечення ОПП та деканатів. Виходячи з інформації, отриманої із зустрічей з фокус-групами, за період навчання у здобувачів вищої освіти за ОПП МЕ з моменту її започаткування випадків порушення АД виявлено не було. Під час фінальної зустрічі ректор ЗУНУ наголосив на «нульовій толерантності» щодо порушень АД. ЕГ дійшла висновку, що ЗУНУ здійснює дієве й ефективне системне забезпечення АД на рівні університету і ОПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Системний інституційний підхід з боку ЗУНУ, ННІМВ і кафедри МЕ щодо студентоцентрованого навчання в контексті надання здобувачам чіткої, зрозумілої та вичерпної інформації про контрольні заходи, їх зміст і критерії оцінювання результатів навчання: структуру силабусів і робочих програм усіх ОК стандартизовано в межах ЗУНУ. Інституційна інновація ЗУНУ – тренінги та КПЗ з усіх навчальних дисциплін ОПП є позитивною практикою. Нульова толерантність адміністрації ЗУНУ та групи забезпечення спеціальності до проявів академічної недоброчесності усіх учасників освітнього процесу. Превентивна популяризація принципів академічної доброчесності серед здобувачів та університетської спільноти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Політика ЗУНУ щодо обов'язковості відпрацювання пропущених занять по окремих позиціях балансує на грані порушення принципу рівних можливостей при оцінюванні РН здобувачів, зокрема існує загроза щодо дотримання рівності прав здобувачів, які пропускають заняття з поважних і неповажних причин через суб'єктивність їх градації з боку НПП в окремих випадках і, як наслідок, зародження можливих конфліктів інтересів між здобувачами та НПП. Так у п.8.3.11 «Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ» стверджується, що у разі перекладання негативних результатів поточного МК чи неявки без поважних причин здобувачу виставляється оцінка «достатньо», яка засвідчує виконання студентом мінімальних вимог до вивчення даної дисципліни та йому виставляється оцінка «задовільно»/60 балів/«Е». Тим самим має місце штучне необґрунтоване викривлення рівня засвоєння здобувачем результатів навчання з ОК, оскільки згідно з п.8.3.11 превентивно «фіксується» оцінка не вище рівня «задовільно», що не узгоджується з принципом рівних можливостей при оцінюванні РН здобувачів. Зокрема, це може призвести до викривлення та невалідності академічних рейтингів здобувачів, які будуються на основі бальної оцінки їх успішності та слугують підґрунтям для прийняття рішень стипендіальною комісією щодо призначення/непризначення стипендії. Рекомендація: структурному підрозділу, відповідальному за моніторинг якості освіти, спільно зі студентським самоврядуванням до 31.12.2023 розробити анкету та провести анонімне опитування серед здобувачів ЗУНУ, включивши в обговорення питання щодо задоволення студентами системою контролю відвідувань занять та процедурами відпрацювання пропущених занять. За результатами анкетування унормувати це питання в чинних Положеннях ЗУНУ – протягом 2023-2024 н.р. 2. Наявність у силабусах більшості ОК у певному розумінні дискримінаційних положень у рубриці «Політика оцінювання», зокрема: «-20 балів» або «не більше 70 балів» за модульні роботи, подані з порушенням дедлайнів, «відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали» – ЕГ звертає увагу, що в силабусах відсутній опис в критеріях оцінювання переліку таких балів, в нормативній базі ЗУНУ така система бального стимулювання відвідувань занять не прописана. Рекомендація: в критеріях оцінювання більшості ОК ОПП МЕ як альтернативу усному опитуванню з тем змістових модулів на аудиторних заняттях передбачити письмовий або електронний формат (зокрема на платформі Moodle), що дозволить здобувачеві в асинхронному режимі відпрацювати поточні контролю, які він пропустив з поважних чи неповажних причин, та надає рівних можливостей здобувачам отримати передбачені бали за тему (1-10 балів), адже є загроза неотримання ними цих балів через брак часу на заняттях або через пропуски занять. До початку 2023-2024 н.р. врегулювати та узгодити відповідні норми силабусів з «Положенням про організацію освітнього процесу в ЗУНУ».

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

ОПП МЕ в достатній мірі відповідає якісним характеристикам за критерієм 5, а саме: (1) має місце значний рівень узгодженості за підкритеріями 5.1, 5.2 і 5.4, оскільки: (5.1) форми і методи контрольних заходів є прозорими, зрозумілими та дозволяють релевантно перевірити досягнення задекларованих ПРН; (5.2) форми атестації здобувачів ОПП повністю відповідають вимогам чинного СВО зі спеціальності 051 Економіка; (5.4) розроблено політику та процедури дотримання академічної доброчесності, які, завдяки їх активній популяризації серед

здобувачів та університетської спільноти, спрямовані на превентивне попередження можливих проявів академічної недобросовісності; (2) достатньо високою мірою узгоджена за підкритерієм 5.3, оскільки ЗУНУ на інституційному рівні приділяє значну увагу системному контролю навчальної дисципліни здобувачів, зокрема через діючий інститут студентського кураторства; разом з тим, наявні слабкі сторони, зокрема, в частині діючих у ЗУНУ механізмів і процедур відпрацювання здобувачами пропущених занять, критеріїв оцінювання результатів навчання під час цього відпрацювання, стосовно яких ЕГ надано рекомендації щодо їх усунення; рекомендації є досяжними. Застосування цілісного підходу в оцінюванні виявлених фактів та їх контексту, наявність позитивних практик і чіткого підходу ЗУНУ, орієнтованого на вдосконалення, дозволило встановити, що освітня діяльність за ОПП МЕ в контексті Критерію 5 з недоліками, що не є суттєвими, відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Загалом реалізація ОПП МЕ забезпечена висококваліфікованими НПП. ОПП МЕ 2022 року розроблено робочою групою у складі: Ліщинський І. – д.е.н., професор, професор кафедри міжнародної економіки, гарант ОПП МЕ; Івашук І. – д.е.н., професор, директор Навчально-наукового інституту міжнародних відносин ім. Б.Д. Гаврилишина, професор кафедри міжнародної економіки; Зварич І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри міжнародної економіки; Левик Д. – здобувачка освітньої програми; Заблоцька І. – випускниця ОПП. НПП, які задіяні у складі робочої групи та реалізації ОПП, мають багаторічний професійний досвід, публікації у фахових виданнях, зокрема, що входять до наукометричних баз Scopus і WoS, беруть участь у виконанні НДР. За результатами аналізу інформації про НПП, що наведена в Відомостях про самооцінювання (таблиця 2), аналіз даних в Google Scholar, сайту ЗУНУ та переліку публікацій НПП свідчить про високий рівень їх наукової активності та відповідність напрямів їх наукових досліджень освітнім компонентам. Усі НПП, залучені до реалізації ОПП мають не менш, ніж 4 пункти досягнень у професійній діяльності, що відповідає вимогам п.38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. ЕГ констатує відповідність освітньої кваліфікації НПП ОК. Відповідність професійної кваліфікації НПП профілю і напряму навчальних дисциплін встановлена виходячи з аналізу Відомостей про самооцінювання та за результатами спілкування ЕГ з НПП (зустріч 7). ЕГ констатує, що інформація у Відомостях про самооцінювання ОПП є релевантною. НПП мають опубліковані навчальні посібники та авторські й колективні монографії, регулярно підвищують кваліфікацію як у межах України, так і за кордоном, беруть участь у міжнародних проєктах, конференціях, тренінгах тощо. У відповідь на запит додаткових доказів ЕГ отримано підтвердження щодо результатів підвищення кваліфікації (стажування) НПП.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Політика формування колективу НПП для забезпечення освітньої діяльності за ОПП МЕ базується на дотриманні вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, положеннях Статуту ЗУНУ, Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (<http://surl.li/exacr>). Компетенція щодо визначення достатності фахового рівня викладача, який забезпечує викладання навчальної дисципліни, покладається на профільну кафедру, гаранта відповідної ОПП та групу забезпечення спеціальності. Це на зустрічі 4 підтвердила Директор ННІМВ Івашук І. і зазначила, що підбір НПП для викладання на ОПП є прерогативою гаранта. Підбір викладачів для реалізації ОПП МЕ здійснюється в межах загальної кадрової політики ЗУНУ. Обов'язковою умовою проведення конкурсного відбору викладачів є оголошення в ЗМІ і на сайті ЗУНУ інформації щодо проведення конкурсу (<http://surl.li/fkeqr>). На офіційному сайті ЗУНУ у відкритому доступі викладено всі необхідні матеріали (нормативна база та зразки документів <http://surl.li/fkgaz>), що забезпечує прозорість та однакові умови для всіх претендентів на участь у конкурсі. Однією з вимог для участі у конкурсі є отримання висновку кафедри про рекомендацію, де зазначено основні вимоги до навчально-методичної та наукової роботи претендента на посаду (<http://surl.li/fkgaz>). При цьому враховуються дані про вищу освіту, спеціальність, наявність наукового ступеня і вченого звання, кількість і якість наукових публікацій згідно з профілем відповідної навчальної дисципліни ОПП, досвід успішного виконання НДР та науково-педагогічної роботи. Завкафедри Зварич І. зазначила, що обов'язковою вимогою для претендентів, які мають викладати дисципліни англійською мовою, є наявність сертифікату, що засвідчує рівень володіння англійською мовою на рівні B2. Також обов'язковими умовами є висока публікаційна активність (Scopus, WoS), високий рівень комунікації, проходження стажувань. Ця інформація підтверджена учасниками зустрічей 1, 4, 7, 9. Начальник відділу кадрів Гродська О. (зустріч 9) зазначила, що при прийомі на роботу кожен НПП заповнює особовий листок відділу кадрів, де заповнюється інформація про рівень володіння державною мовою. При продовженні дії контрактів з НПП враховується думка здобувачів через їх членство у складі Вченої ради університету та можливість висловити свою думку. НПП, які забезпечують реалізацію ОПП МЕ, регулярно проходять підвищення кваліфікації в Україні і за кордоном (Відомості про самооцінювання, табл.2 та надані ЕГ копії сертифікатів).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗУНУ активно залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу, використовуючи їхні практичні навички та науково-виробничий потенціал для формування спеціальних (фахових) компетентностей у здобувачів для досягнення програмних результатів навчання. Представники роботодавців залучаються до формування та вдосконалення освітніх програм, навчальних планів, тематики курсових робіт, а також участі в роботі екзаменаційних комісій. Дана інформація була підтверджена за результатами спілкування зі здобувачами (зустріч 5), випускниками та роботодавцями (зустріч 8). Так, здобувачка Левик Д. (зустріч 5) зазначила, що під час дуальної освіти запрошуються представники різних компаній для проведення занять. Дейнека Ю. – начальник Управління стратегічного розвитку міста Тернопільської міської ради (зустріч 8), зазначив, що детально вивчав ОПП МЕ, вносив пропозиції щодо удосконалення професійної практики для іноземних студентів, що було враховано кафедрою при обговоренні змісту ОПП. Позитивним моментом є те, що під час організації практичної підготовки іноземних студентів враховується наявність англомовного персоналу на базі проходження практики (за інформацією Дейнека Ю.). Качурівська О. – керівниця центру «Дія.Бізнес» у Тернополі (зустріч 8); в межах роботи Управління міжнародного співробітництва була залучена до реалізації ОК «Елементи дуальної освіти» на ОПП МЕ. Чубак Т. – почесний консул Угорщини у м. Тернопіль та Тернопільській області (зустріч 8), вносила пропозиції з дисциплін, пов'язаних з дипломатією, бере участь у дуальній освіті, у читанні лекцій; підтвердила, що на постійній основі проводиться опитування роботодавців. Демкура Т. – к.е.н., віце-президент Українського національного комітету Міжнародної Торгової Палати – ICC Ukraine (зустріч 8), запропонував ввести дисципліну «Міжнародний бізнес»; також запроваджено курс молодіжного підприємництва з елементами представлення стартапів здобувачами; був залучений до проведення занять в онлайн та офлайн форматах з особливостей діяльності Міжнародної Торгової Палати; зазначив про практико-орієнтованість і дуальність освіти на даній ОПП. Представники вищенаведених підприємств і організацій беруть активну участь у розробці ОПП МЕ, зокрема в обговоренні питань підготовки здобувачів вищої освіти на науково-методичних семінарах і засіданнях кафедр.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗУНУ залучає до аудиторних занять на ОПП МЕ професіоналів-практиків та представників роботодавців, досвід практичної роботи яких дозволяє сформувавши відповідні фахові компетентності у здобувачів вищої освіти. Використовується практика організації стажування науково-педагогічних працівників у контексті співпраці ЗУНУ із іншими ЗВО та підприємствами. До проведення аудиторних занять на ОПП МЕ в он-лайн режимі були залучені: Чубак Т. – почесний консул Угорщини у м. Тернопіль та Тернопільській області (зустріч 8), була залучена до читання лекцій з дисциплін, пов'язаних з дипломатією; Демкура Т. – к.е.н., віце-президент Українського національного комітету Міжнародної Торгової Палати – ICC Ukraine (зустріч 8), був залучений до проведення занять в онлайн та офлайн форматах з особливостей діяльності Міжнародної Торгової Палати; зазначив про практико-орієнтованість і дуальність освіти на даній ОПП; Качурівська О. – керівниця центру «Дія.Бізнес» у Тернополі (зустріч 8); в межах роботи Управління міжнародного співробітництва була залучена до реалізації ОК «Елементи дуальної освіти» на ОПП МЕ.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Система професійного розвитку НПП базується на Загальній стратегії розвитку ЗУНУ на 2021-2025 роки (<http://surl.li/dkejc>). За результатами спілкування з учасниками фокус-груп (зустрічі 1, 3, 4, 7) встановлено, що в ЗУНУ використовуються різні напрями сприяння професійному розвитку викладачів з боку Університету. Щорічно в Університеті відбувається рейтингування НПП і кафедр, на основі чого здійснюється преміювання (Положення про преміювання наукових та науково-педагогічних працівників Тернопільського національного економічного університету, Затверджено Вченою радою Університету 30.01.2019, протокол № 6). Позитивним моментом в системі сприяння професійному розвитку викладачів є те, що кожен НПП 1 раз на рік має право на відрядження за кошти університету. Також НПП має право на безкоштовний друк монографій до захисту докторських дисертацій, підручників, навчальних посібників. Це підтвердили Перший проректор Шинкарик М., проректор з наукової роботи Задорожний З. (зустрічі 3) НПП, які забезпечують реалізацію ОПП, регулярно підвищують свою кваліфікацію (проходять стажування) на базі вітчизняних та закордонних підприємств, ЗВО, установ, організацій: Науково-дослідний інститут Міжнародної асоціації світової економіки і політики (Німеччина, 2019 р.) – Козюк В.; ТОВ «Ватра-Техномаш» (2020 р.) – Лотиш О.; Форум «Society of Ambient Intelligence» (Україна-Узбекистан-Латвія, 2021 р.) – Куриляк В., Ліщинський І., Лизун М., Савельєв Є.; Католицький університет в Ружомберку (Словацька Республіка, 2019 р.) – Буяк Л.; Технічний університет Дрездена (ФРН, 2022 р.) – Зварич І., Куриляк В., Ліщинський І., Лизун М., Чирак І.; «Distance Learning Program (DLP) for local instructors» в CERGE-EI Foundation (США, 2023 р.) – Зварич І. Ця інформація підтверджена даними таблиці 2 Відомостей про самооцінювання та сертифікатами, наданими ЕГ за додатковим запитом. Стажування здійснюється на основі щорічного Плану підвищення кваліфікації та індивідуальних планів НПП. Керівництво ЗУНУ сприяє професійному розвитку НПП шляхом укладання відповідних угод, договорів з іншими ЗВО, суб'єктами господарювання, інформуючи про національні і міжнародні проекти, гранти тощо. При цьому ЕГ зазначає, що вказана інформація у відомостях про самооцінювання щодо наявності Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників, не підтверджена.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Університет стимулює розвиток викладацької майстерності НПП через сприяння його професійному розвитку. Система заходів зі стимулювання підвищення фаховості та викладацької майстерності НПП ЗУНУ передбачає матеріальні й моральні заохочення і регламентується Статутом Університету, Колективним договором між адміністрацією та комітетом первинної профспілкової організації, Положенням про преміювання наукових та науково-педагогічних працівників ЗУНУ. Позитивною практикою є систематичне заохочення НПП за результатами рейтингування. На сайті ЗУНУ у вільному доступі розміщено Положення про рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/dkcnz>), Критерії та норми бального оцінювання роботи науково-педагогічних працівників (<http://surl.li/dnujy>), Положення про преміювання наукових та науково-педагогічних працівників Тернопільського національного економічного університету (Затверджено Вченою радою Університету 30.01.2019, протокол № 6). Проректор з наукової роботи Задорожний З. зазначив про систему преміювання за результатами рейтингів публікаційної активності (зустрічі 3). Завідувач кафедри Зварич І. зазначила (зустріч 7), що в ЗУНУ успішно функціонує система матеріального та нематеріального заохочення НПП, та підтвердила, що позитивною практикою є друк монографій до захисту докторських дисертацій за рахунок університету; підручники, що рекомендовані Вченою радою університету теж друкуються за рахунок університету. Крім того, завкафедри Зварич І. підтвердила інформацію, що за результатами рейтингу за кількістю публікацій у виданнях SCOPUS і Web of Science здійснюється преміювання НПП. Начальник відділу кадрів Гродська О. (зустріч 9) зазначила, що механізм матеріального і морального заохочення функціонує в Університеті на основі Стратегії розвитку ЗУНУ до 2025 року; використовується Порядок про присвоєння звання «Почесний професор Університету», що надає можливість отримати надбавку у розмірі 20 % посадового окладу; щорічно преміюються працівники за публікаційну активність; використовується система надбавок за високі досягнення у праці, за складність і напруженість в роботі - до 50 % посадового окладу; застосовується заохочення відомчими та ректорськими відзнаками (подяки, грамоти). Зазначена вище інформація була підтверджена учасниками фокус-груп під час спілкування (зустрічі 1, 3, 4, 7, 9).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

НПП, які викладають дисципліни англійською мовою, мають сертифікат, що підтверджує рівень володіння іноземною на рівні B2. При узгодженні баз практик враховується наявність англомовного персоналу на підприємстві. Наявність елементів дуальної освіти посилюють взаємодію здобувач-роботодавець, що підвищує конкурентоспроможність випускників на ринку праці. Позитивним моментом в системі сприяння професійному розвитку викладачів є те, що кожен НПП 1 раз на рік має право на відрядження за кошти університету. НПП має право на безкоштовний друк монографій до захисту докторських дисертацій, підручників, навчальних посібників. Позитивною практикою є систематичне заохочення НПП за результатами рейтингування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Слабким місцем залишається залучення зовнішніх фахівців, професіоналів-практиків, представників роботодавців саме до проведення аудиторних занять. Рекомендація: розглянути можливість у 2023-2024 н.р. активніше залучати саме до аудиторних занять на ОПП МЕ професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. Указана інформація у відомостях про самооцінювання щодо наявності Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та науково-педагогічних працівників, не підтверджена. Рекомендація: розробити Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних та НПП в ЗУНУ до 2023-2024 н.р. Не враховується думка здобувачів щодо НПП при продовженні або при укладанні з ними нових контрактів. Рекомендація: запровадити опитування «Викладач очима студента» та розглянути можливість використання результатів анонімного опитування здобувачів при продовженні або при укладанні нових контрактів з НПП з метою урахування їх думки, починаючи з 2023-2024 н.р.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень B

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ЕГ дійшла висновку, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації ОПП МЕ, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання. Зазначений механізм конкурсного добору викладачів ОПП є прозорим і забезпечує необхідний рівень їх професіоналізму для

успішної реалізації освітньої програми. ЕГ підтверджує, що ЗУНУ залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу на ОПП МЕ. При цьому керівництву ЗУНУ бажано розглянути можливість активніше залучати саме до аудиторних занять на ОПП МЕ професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців. ЕГ констатує, що ЗУНУ повною мірою сприяє професійному розвитку викладачів, які реалізують освітній процес на ОПП МЕ. За результатами спілкування у фокус-групах та з урахуванням отриманих документів за додатковим запитом ЕГ підтверджує достовірність представленої інформації у відомостях про самооцінювання ОПП МЕ про стимулювання розвитку викладацької майстерності. За результатами акредитаційної експертизи ЕГ вважає, що ОПП МЕ та освітня діяльність за цією ОПП загалом відповідають Критерію 6 з недоліками, що є несуттєвими. Під час роботи з критерієм 6 ЕГ дійшла до висновку, що ОПП має достатній рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритеріями 6.1-6.6 та відповідає рівню В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Результати огляду матеріально-технічної бази, ознайомлення з відомостями самооцінювання та інформацією, розміщеною на офіційному веб-сайті ЗУНУ (<http://surl.li/fhnev>), а також результати зустрічей зі здобувачами, випускниками та НПП, дають підстави ЕГ зробити висновок щодо високого рівня фінансового, матеріально-технічного, навчально-методичного забезпечення ОПП МЕ, що забезпечують досягнення визначених ОПП цілей та ПРН. На зустрічах ЕГ з керівництвом, адміністративним персоналом та представниками допоміжних (сервісних) підрозділів, було встановлено, що фінансові ресурси ЗВО формуються за рахунок бюджетних коштів, коштів за контракти та фінансування НДР. До структури ЗВО входять: 13 навчально-наукових інститутів, 5 факультетів, 3 філії, 4 коледжі та 47 кафедр (<http://surl.li/fhmyx>). У ЗВО функціонує бібліотека (<http://surl.li/bftoq>) до структури якої входять: відділ комплектування та наукової обробки літератури, інформаційно-бібліографічний відділ, інформаційно-технічний відділ, відділ обслуговування, який включає три абонементи та шість читальних залів (<http://surl.li/ettvl>). Літературний фонд налічує більше 45 тис. повнотекстових джерел, 519784 екз. Також є електронна бібліотека (<http://surl.li/evcnd>). Під час зустрічей ЕГ з адміністративним персоналом та представниками допоміжних (сервісних) підрозділів, а також на основі інформації, поданої на сайті ЗВО (<http://surl.li/fhnbh>), було встановлено, що заклад має безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. В усіх корпусах ЗВО є доступ до безкоштовного Wi-Fi. ЗВО використовує систему дистанційного навчання Moodle, де розміщуються основні навчально-методичні ресурси, необхідні здобувачам для досягнення визначених ОПП цілей та ПРН (ЕГ було надано доступ, що відображено в системі НА). Під час огляду матеріально-технічної бази, ЕГ пересвідчилась, що більшість аудиторій оснащена мультимедійним забезпеченням, є комп'ютерні зали. Для здобувачів є доступними гуртожитки (<http://surl.li/fhnde>), їдальні, спорт комплекси, тренажерний зали (<http://surl.li/fhndj>), функціонує Навчально-науковий центр студентського спорту (<http://surl.li/ettvb>). В корпусах є місця для відпочинку та спілкування здобувачів. У ЗВО для забезпечення умов дотримання академічної доброчесності використовують програму UNICHECK (<http://surl.li/dnwkg>). Під час зустрічей зі здобувачами, випускниками та НПП, а також на основі результатів опитувань (<http://surl.li/djimi>) ЕГ з'ясовано, що зазначені стейкхолдери вважають матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення ОП достатнім для досягнення визначених ОПП цілей та ПРН.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ під час акредитаційної експертизи підтвердила, що ЗУНУ забезпечує безкоштовний доступ викладачів та здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів, які необхідні для навчання, викладацької та/або наукової діяльності на ОПП МЕ. Доступ до аудиторій, комп'ютерних залів, обладнання та інших інфраструктурних та інформаційних ресурсів є вільним та безоплатним. В усіх корпусах ЗУНУ є безкоштовна мережа Wi-Fi. Університет надає (<http://surl.li/fhnbh>) безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. Так само вільним є доступ до бібліотеки (зокрема електронної), електронного кабінету студента, Moodle. Надається можливість перевірки робіт на плагіат за допомогою програмного забезпечення UNICHECK (<http://surl.li/dnwkg>). На основі зустрічей зі здобувачами, випускниками та НПП, адміністративним персоналом та представниками допоміжних (сервісних) підрозділів, а також інформації, поданої на сайті, ЕГ було підтверджено наявність безкоштовного доступу до всіх зазначених ресурсів.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЗУНУ було підтверджено, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. В корпусах та гуртожитках є охорона, пропускна система. Наявні плани евакуації, вогнегасники та інше протипожежне обладнання. На сайті ЗУНУ

розміщені інструкції та пам'ятки по безпеці, які включають в себе: Наказ про заходи безпеки (<http://surl.li/fjiuf>), Інструкцію з проведення бесід (<http://surl.li/fjiuj>), Техногенна безпека (<http://surl.li/fjiuv>), Алгоритм дій під час повітряної тривоги (<http://surl.li/fjiuy>), Правила безпеки в студентських гуртожитках (<http://surl.li/fjivb>), Інструкцію з надання домедичної допомоги (<http://surl.li/fjivc>). У корпусі наявні система оповіщення та укриття, в якому є запас води та ліків. У відомостях про самооцінювання зазначено, що на території ЗУНУ функціонують медичний пункт, кабінети лікувальної фізкультури, емоційного розвантаження, психотерапії, заклади харчування, що було підтверджено ЕГ під час огляду матеріально-технічної бази. У ЗУНУ функціонує Психологічна служба (<http://surl.li/fdyki>), яка створена з метою забезпечення та підтримки освітнього середовища, безпечного для життя і здоров'я всіх учасників освітнього процесу, що дає можливість задовільнити їх інтереси та потреби. Результати опитувань (<http://surl.li/djimi>) свідчать про те, що освітнє середовище є безпечним, укриття є комфортним та доступним. На зустрічах ЕГ зі здобувачами та НПП останні підтвердили, що вважають освітнє середовище ЗВО безпечним для життя та здоров'я.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗУНУ забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти. Зокрема, на сайті ЗВО розміщено інформацію щодо ОПП МЕ (<http://surl.li/fjvei>), зокрема: опис програми (<http://surl.li/fjveb>), силабуси та робочі програми нормативних та вибіркокових дисциплін (<http://surl.li/fjver>; <http://surl.li/fjvei>), основні положення, що регулюють діяльність у межах ЗВО (<http://surl.li/fjpsc>; <http://surl.li/eutit>), розклад занять (<http://surl.li/fjutn>), інформація щодо діяльності бібліотеки (<http://surl.li/bftoc>), психологічної служби (<http://surl.li/eupua>), навчально-наукового центру студентського спорту (<http://surl.li/ettvb>), мистецькі колективи (<http://surl.li/esztt>). В ЗВО розвинений інститут кураторства, здобувачі можуть звернутися до завкафедри, декана. ЗВО представлено в соціальних мережах та є чат-бот у Telegram (<http://surl.li/fjuvf>), де можна отримати інформацію про ЗВО, навчальний процес, новини, студмістечко тощо. У кожній академічній групі є група в Telegram, де є куратор та представники адміністрації ЗВО. В відомостях самооцінювання зазначено, що протягом навчання здобувачі вищої освіти отримують індивідуальні та групові консультації з навчальних дисциплін, програм проходження виробничої практики та елементів дуальної освіти, написання курсових робіт. До консультативної підтримки здобувачів долучаються також стейкхолдери ОПП через участь у науково-практичних конференціях і семінарах. У ЗУНУ проводиться консультування здобувачів щодо можливостей майбутнього працевлаштування, програм міжнародної академічної мобільності, правової та психологічної допомоги, що було підтверджено ЕГ на фокус-групах. У ЗУНУ проводяться постійні опитування здобувачів, щодо рівня їх задоволеності та доступності для них освітнього процесу (<http://surl.li/fjvfy>), рівня задоволення методами навчання і викладання (<http://surl.li/fjvfw>), об'єктивності оцінювання (<http://surl.li/fjvfr>), дотримання етичних норм (<http://surl.li/fjvfl>), соціально-психологічного самопочуття (<http://surl.li/fjvad>) та опитування першокурсників (<http://surl.li/fjvfn>). У ЗУНУ функціонують Студентське самоврядування (<http://surl.li/beylh>) та Профком студентів (<http://surl.li/dnxaw>), діяльність яких так само покликана на забезпечення підтримки здобувачів та захисту їх прав. Результати зустрічей ЕГ з гарантом, керівництвом, здобувачами, НПП, випускниками, представниками студентського самоврядування, адміністративним персоналом та представниками допоміжних (сервісних) підрозділів, а також результати опитувань (<http://surl.li/djimi>) підтверджують наведену інформацію. ЕГ констатує, що ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОПП МЕ.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Доступність ЗУНУ для осіб з особливими освітніми потребами відображено в: Наказі «Про затвердження Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення» (<http://surl.li/fjilk>), Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ЗУНУ (<http://surl.li/bfysq>), Технічному звіті про обстеження щодо забезпечення безперешкодного доступу до будівель, приміщень ЗУНУ осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<http://surl.li/bfyrk>). Згідно з висновками Технічного звіту про обстеження щодо забезпечення безперешкодного доступу до будівель, приміщень ЗУНУ осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення (<http://surl.li/bfyrk>), умови корпусу 1 в цілому забезпечують відповідність вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення». Під час огляду ЕГ матеріально-технічної бази ЗУНУ було підтверджено, що створюються умови навчання для осіб з особливими потребами, зокрема наявні пандуси, інформаційні таблиці мають шрифт Брайля. Однак, особами з особливими потребами є не тільки люди з інвалідністю, а й особи з маленькими дітьми. Відповідно ЕГ рекомендує ЗВО продовжувати покращувати умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою, проте врахувати всі категорії даних осіб. На даний час на ОПП МЕ осіб з особливими освітніми потребами немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною

для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

До основних нормативно-правових документів (<http://surl.li/eutit>; <http://surl.li/fjpvvc>), що визначають політику і врегульовують процедури вирішення конфліктних ситуацій в ЗУНУ, належать: Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ (<http://surl.li/fjrum>); Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в Західноукраїнському національному університеті (<http://surl.li/beykw>); Положення про порядок врегулювання конфлікту інтересів у Західноукраїнському національному університеті (<http://surl.li/beykv>); Етичний кодекс Західноукраїнського національного університету (<http://surl.li/beyks>); Кодекс корпоративної культури Західноукраїнського національного університету (<http://surl.li/beykt>); Положення про академічну доброчесність (<http://surl.li/dnwhy>); Кодекс академічної доброчесності Західноукраїнського національного університету (<http://surl.li/beyku>); Положення про комісію з доброчесності та наукової етики Західноукраїнського національного університету (<http://surl.li/dnwkj>); Положення про групу сприяння академічної доброчесності Західноукраїнського національного університету (<http://surl.li/dnwkh>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Західноукраїнському національному університеті (<http://surl.li/beykz>); Порядок проведення перевірки на ознаки схожості за допомогою сервісу Unicheck (<http://surl.li/dnwks>). У ЗУНУ функціонує Психологічна служба (<http://surl.li/bftqz>), діяльність якої регламентується Положенням про психологічну службу (<http://surl.li/fjplz>). На зустрічах з гарантом, керівництвом, здобувачами, НПП, випускниками, представниками студентського самоврядування, адміністративним персоналом та представниками допоміжних (сервісних) підрозділів, ЕГ було з'ясовано, що в разі виникнення конфліктних ситуацій у ЗУНУ є «скринька довіри», можливо написати електронний лист Ректору, звернутися до куратора, завкафедри тощо. Задля уникнення конфліктних ситуацій щодо оцінювання, здобувачам доноситься вся необхідна інформація щодо механізмів оцінювання та відпрацювання. Результати опитувань (<http://surl.li/djimi>), що розміщені на офіційному веб-сайті ЗВО, показують, що критерії оцінювання є зрозумілими для здобувачів, здобувачі поінформовані про принципи дотримання академічної доброчесності. На зустрічах ЕГ та за інформацією, поданою в звіті самоаналізу, з'ясовано, що на даний момент на ОПП МЕ конфліктних ситуацій не виникало, однак всі стейкхолдери на зустрічах з ЕГ зазначили, що орієнтуються в можливостях звернення з такими питаннями та процедурами їх вирішення.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

ЗУНУ має високий рівень матеріально-технічних та фінансових ресурсів, що забезпечують досягнення визначених ОПП цілей та ПРН. Доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів є безоплатним. Освітнє середовище в ЗУНУ є безпечним та доступним для осіб з особливими потребами. Забезпечено високий рівень освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів. Унормовано питання вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Особами з особливими потребами є не тільки люди з інвалідністю, а й особи з маленькими дітьми. Рекомендація: ЗУНУ продовжувати покращувати умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, проте врахувати всі категорії даних осіб.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

ЕГ констатує, що фінансові, матеріально-технічні та навчально-методичні ресурси ОПП МЕ забезпечують досягнення визначених ОПП цілей та ПРН і є безоплатними для усіх учасників освітнього процесу; освітнє середовище в ЗУНУ є безпечним; на ОПП забезпечено освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів; створюються умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами; наявна чітка і зрозуміла політика вирішення конфліктних ситуацій. Слабкі сторони та недоліки ОПП МЕ у контексті критерію 7 не є суттєвими, а отже не порушують діючу нормативну базу, не позначаються на набутті компетентностей здобувачами вищої освіти, не унеможливають чи суттєво ускладнюють отримання освітніх послуг. Таким чином, ЕГ вважає, що ОПП МЕ та освітня діяльність за цією ОПП загалом відповідають Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

ЕГ переконалася, що в ЗУНУ розроблено інституційну політику управління якістю (<http://surl.li/beykz>), що містить конкретні процедури та вимоги до розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП, зокрема Положення про гаранта освітньої програми в Західноукраїнському національному університеті (нова редакція) (<http://surl.li/fdizq>), Положення про групу забезпечення спеціальності в Західноукраїнському національному університеті (нова редакція) (<http://surl.li/dntpw>), Порядок Розробки освітніх програм у Західноукраїнському національному університеті (нова редакція) (<http://surl.li/ahiee>), Порядок перегляду (оновлення) освітніх програм (нова редакція) (<http://surl.li/ahieg>) тощо. Відповідно до Порядку перегляду (оновлення) освітніх програм (нова редакція), моніторинг ОПП здійснюється групою забезпечення спеціальності з метою об'єктивного інформаційного відображення стану й динаміки якості надання освітніх послуг, ефективності управління, якості підготовки здобувачів вищої освіти з оцінюванням актуальності змісту ОПП, ступеня досягнення запланованих результатів навчання здобувачами вищої освіти та готовності випускників до професійної діяльності. До здійснення моніторингу долучаються стейкхолдери. Рішення про необхідність перегляду ОПП приймається у разі потреби, але не рідше одного разу за повний курс навчання за ОПП на основі аналізу та оцінки результатів моніторингу. Результатом перегляду ОПП можуть бути рішення про оновлення ОПП та/або модернізацію ОПП, або закриття. За умови модернізації ОПП Проект освітньої програми оприлюднюється на офіційному веб-сайті ЗУНУ для пропозицій та зауважень стейкхолдерів. За результатами моніторингу складається аналітичний звіт та оновлена освітня програма подається на розгляд до Науково-методичної ради з питань якості вищої освіти ЗУНУ за погодженням із директором навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи і першого проректора. Після чого освітня програма вноситься на розгляд та затвердження вченої ради ЗУНУ. При позитивному рішенні вченої ради ЗУНУ освітня програма вводиться в дію наказом ректора ЗУНУ. ОПП МЕ підлягала модернізації у 2019-2022 рр., оскільки відбувалося не просто оновлення змісту ОК, програм практик, методів та форм навчання й оцінювання, а зміни ОК, уточнення змісту додаткових СК та ПРН, що відображають особливості ОПП. Аналітичний звіт про результати обговорення ОПП МЕ (<http://surl.li/fkgnl>) та проект ОПП МЕ 2022 р. (<http://surl.li/fkgmj>) розміщено на сайті ЗУНУ у розділі «Публічне обговорення» (<https://www.wunu.edu.ua/bachelor-ro-op/>) підтверджують, що розроблений в ЗУНУ Порядок перегляду (оновлення) ОПП застосовується під час перегляду ОПП МЕ. ЕГ підтверджує наявність на сайті ЗУНУ не тільки проекту ОПП МЕ та аналітичного звіту про результати обговорення, а й можливості подати зауваження та рекомендації щодо проекту ОПП МЕ – наявна скринька для надання пропозицій та зауважень щодо ОПП МЕ (скринька гаранта ОПП МЕ).

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Відповідно до інформації, отриманої ЕГ під час фокус-групових досліджень, здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду ОПП, зокрема ОПП МЕ, та інших процедур забезпечення їх якості. ЕГ констатує, що здобувачі вищої освіти входять до складу робочої групи ОПП МЕ (ОПП МЕ 2019 р. (Ванкевич І., Драпак Т.), ОПП МЕ 2020 р. (Ванкевич І., Шишковський А.), ОПП МЕ 2021 р. (Петришин С., Ковбасовська В.) та ОПП МЕ 2022 р. (Левик Д.), входять до складу колегіальних органів ЗУНУ, зокрема Вченої ради (<http://surl.li/fdlbt>), беруть участь в опитуваннях щодо якості освітньої діяльності у ЗУНУ (<http://surl.li/djimi>). ЕГ під час фокус-групових досліджень із представниками студентського самоврядування ЗУНУ, здобувачами ОПП МЕ отримала інформацію, що їх позиція, а також пропозиції щодо питань організації освітнього процесу, перегляду ОПП враховуються. Пропозиції здобувачів ОПП МЕ стосуються розширення каталогу вибіркових ОК.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Опрацювання матеріалів сайту дає підстави ЕГ констатувати, що роботодавці в цілому залучені до процесу перегляду освітніх програм і для цього створено відповідне інституційне середовище: Порядок проведення опитування в ЗУНУ (<http://surl.li/dnwg>), Порядок розробки освітніх програм в ЗУНУ (<http://surl.li/ahiee>), Порядок перегляду (оновлення) освітніх програм (<http://surl.li/ahieg>). Залучення роботодавців до процесу перегляду та оновлення освітніх програм відповідно до тенденцій на ринку праці здійснюється шляхом рецензування ОПП, опитування роботодавців, запрошення їх до участі у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах, що організуються ЗУНУ. У ЗУНУ роботодавці залучаються до формування та вдосконалення освітніх програм, навчальних планів, що підтверджено інформацією, отриманою за результатами спілкування у фокус-групах (зустрічі 1, 8, 9). Так, здобувачка Левик Д. (зустріч 5) зазначила, що під час обговорення змісту ОПП МЕ були присутні роботодавці. Дейнека Ю. (зустріч 8) підтвердив про опитування стейкхолдерів (зокрема, у довільній усній формі) про особливості ринку праці з метою врахування думки роботодавців під час перегляду ОПП МЕ; такі обговорення відбувалися під час засідань кафедри, робочих зустрічей. Чубак Т. – почесний консул Угорщини у м. Тернопіль та Тернопільській області (зустріч 8), вносила пропозиції під час перегляду ОПП МЕ з дисциплін, пов'язаних з дипломатією. Демкура Т. – к.е.н., віце-президент Українського національного комітету Міжнародної Торгової Палати – ІСС Ukraine (зустріч 8), запропонував ввести дисципліну «Міжнародний бізнес». На зустрічі 8 ЕГ

пересвідчилась, що інтереси роботодавців враховуються під час формування цілей та ПРН як в процесі розробці ОПП МЕ, так і її перегляду (удосконалення). Під час зустрічі з роботодавцями, було встановлено, що внесення пропозицій і зауважень до змісту та складу ОПП МЕ, очікуваних компетентностей та програмних результатів відбувається також через анкетування (<http://surl.li/fkqmb>). Пропозиції роботодавців були враховані при вдосконаленні ОПП, їх оновленні, перегляді ОК, впровадженні елементів дуальної освіти. Разом з тим, в контексті подальшого забезпечення якості ЕГ рекомендує залучати роботодавців до розробки анкети-опитування здобувачів.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У ЗУНУ функціонує Центр працевлаштування та зв'язків з випускниками, основними напрямками діяльності якого є: сприяння студентам і випускникам у зайнятості; участь у регіональних програмах зайнятості молоді; взаємодія з роботодавцями; налагодження зв'язків з випускниками; співпраця з структурними підрозділами ЗУНУ (<http://surl.li/bgcty>). На сторінці ННІМЕВ представлена інформація щодо працевлаштування випускників ННІМЕВ ім. Б.Д.Гаврилишина (<http://surl.li/fkcggh>). Однак, там відсутня інформація щодо випускників ОПП МЕ. ЕГ вважає за доцільне посилити механізми збирання інформації щодо кар'єрного шляху випускників даної ОПП, яка є актуальною для удосконалення ОПП. Згідно з даними самоаналізу, безпосередній зв'язок з випускниками реалізується шляхом особистісного спілкування працівників, відповідальних за профорієнтаційну роботу кафедри, а також відділом обслуговування студентів. В університеті щорічно проводять дні факультетів, дні відкритих дверей, круглі столи, форуми, ярмарки вакансій, на які запрошуються випускники різних років. Під час зустрічі ЕГ з випускниками, було з'ясовано, що вони залучаються до обговорення ОПП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості у ЗУНУ характеризується гнучкістю та адаптивністю. Зокрема, проекти ОПП МЕ своєчасно оприлюднюються на офіційному сайті ЗУНУ, а наявні пропозиції від усіх груп стейкхолдерів обов'язково враховуються при формуванні остаточного варіанту ОПП. Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості в ЗУНУ (нова редакція) (<http://surl.li/bey kz>) передбачено використання системи опитування як інструменту для зворотного зв'язку із внутрішніми та зовнішніми стейкхолдерами. При цьому, опитування проводяться для різних груп стейкхолдерів – здобувачів ВО за ОПП, викладачів, роботодавців (<http://surl.li/bgbyi>), результати таких опитувань наявні у вільному доступі на сайті ЗУНУ. У разі виявлення певних проблемних аспектів чи недоліків своєчасно приймаються рішення щодо їх усунення, про що було зазначено під час зустрічі ЕГ з директором навчально-наукового центру моніторингу якості освіти та методичної роботи Шандруком С. Своєчасне реагування на виявлені недоліки в освітньому процесі у ЗУНУ забезпечують як навчально-науковий центр моніторингу якості освіти та методичної роботи (<http://surl.li/dntmp>), так і навчально-науковий центр з організації освітнього процесу (<http://surl.li/fldwp>). Зустрічі із представниками усіх учасників освітнього процесу дозволили ЕГ впевнитися, що вони є відкритими до спілкування та готові до оперативного реагування у випадку необхідності поліпшення будь-яких питань провадження освітньої діяльності. У ЗУНУ має місце багаторівнева система реагування у разі виявлення недоліків в певній ОПП (тактичний, оперативний та стратегічний рівні). ЕГ зазначає той значний доробок, що створено закладом вищої освіти задля забезпечення ефективного функціонування системи внутрішнього забезпечення якості, проте звертає увагу, що деякі положення університету містять елементи неузгодження, потребують уточнення формулювань тощо. Наприклад, формулювання п.1.1.5 Положення про переведення, відрахування та поновлення студентів; п. 4.3.1, 5.4.5 та ін. Порядку перевірки на ознаки схожості за допомогою Unischeck; п.8.4.7., 12.2 та 16.3.4 Положення про організацію освітнього процесу тощо.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація ОПП МЕ за критеріями Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти проводиться вперше (первинна акредитація). Однак, відповідно до пропозицій та зауважень, сформульованих під час попередньої акредитації ОПП МЕ, було здійснено наступні заходи: 1. Підвищено публікаційну активність НПП у виданнях, що індексуються у міжнародних наукометричних базах даних, зокрема Scopus та Web of Science (таблиця 2, Відомості про самооцінювання). 2. Розширено науково-практичні зв'язки із вітчизняними підприємствами та установами, а саме була укладені угоди про співробітництво з: ТОВ «СЕ БОРДНЕТЦЕ-УКРАЇНА» (м. Тернопіль, 2021); ТОВ «ОСП КОРПОРАЦІЯ ВАТРА» (м. Тернопіль, 2021); ФОП Демкура Тарас Володимировичем (м. Тернопіль, 2021); ТОВ «РЦ «Подолани» (м. Тернопіль, 2021); Дипломатична Академія України імені Геннадія Удовенка при Міністерстві закордонних справ (м. Тернопіль, 2022); Університет Найробі (Республіка Кенія, 2022); Хмельницький національний університет (м. Хмельницький, м. Тернопіль, 2021); Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, 2022). У результаті аналізу Відомостей про самооцінювання та даних офіційного сайту ЗУНУ, ЕГ констатує врахування зауважень і рекомендацій акредитації інших ОПП протягом 2019-2022 рр., а саме адміністрацією ЗУНУ: удосконалено внутрішню нормативну базу щодо моніторингу забезпечення якості вищої освіти; впроваджено регулярне анонімне опитування всіх учасників освітнього процесу; приведено ОПП у

відповідність до затверджених Стандартів вищої освіти; впроваджено систематичне оновлення загального каталогу вибіркових дисциплін; збільшено перелік підприємств, організацій, установ для проходження практики.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості сформована у ЗУНУ на достатньо високому рівні та сприяє систематичному розвитку ОПП МЕ та освітньої діяльності за даною ОПП загалом. Цьому сприяє наявність зрозумілих внутрішніх нормативних документів з питань забезпечення якості, наприклад, Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ (<http://surl.li/agzhy>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в ЗУНУ (<http://surl.li/beykz>), Кодексу академічної доброчесності ЗУНУ, Етичного кодексу ЗУНУ, Кодексу корпоративної культури ЗУНУ та інші (<http://surl.li/flbwb>). ЕГ зазначає той значний доробок, що створено закладом вищої освіти задля забезпечення ефективного функціонування системи внутрішнього забезпечення якості, проте звертає увагу, що деякі положення університету містять елементи неузгодження, потребують уточнення формулювань тощо. Наприклад, формулювання п.1.1.5 Положення про переведення, відрахування та поновлення студентів, п. 4.3.1, 5.4.5 тощо Порядку перевірки на ознаки схожості за допомогою Unicheck тощо. Забезпечення функціонування системи внутрішнього забезпечення якості в ЗУНУ здійснюється за трьома основними рівнями: тактичному (рівень кафедри), оперативному (факультет/інститут, студрада, науково-методична рада), стратегічному (ректорат, Вчена рада ЗУНУ, навчально-науковий центр моніторингу якості освіти та методичної роботи). Підвищенню культури якості на рівні ЗУНУ загалом та за ОПП МЕ, зокрема, сприяє наявність розвиненої системи анкетувань усіх учасників освітнього процесу, прозорість оприлюднення отриманих результатів у відкритому доступі (<http://surl.li/bgbyi>). Особливу роль у формуванні високого рівня культури якості у ЗУНУ відіграє навчально-науковий центр моніторингу якості освіти та методичної роботи (<http://surl.li/flbwo>), який здійснює загальну координацію діяльності всіх структурних підрозділів у сфері якості, планування і організацію процесів забезпечення якості, контрольні та моніторингові процедури. Університет у своїй діяльності чітко дотримується принципів студентоцентризму, відкритості і прозорості інформації щодо всіх процесів, що стосуються якості реалізації ОПП. Усі учасники освітнього процесу під час зустрічей з ЕГ засвідчили свої переконання у необхідності неухильного дотримання принципам і настановам з якості реалізації освітнього процесу, вимогам зовнішніх і внутрішніх нормативних документів з питань забезпечення якості, готовність до участі у систематичному самовдосконаленні, «нульову толерантність» до будь-яких порушень у сфері якості. Наприклад, представник ЗУНУ, відповідальний за проведення перевірки робіт здобувачів ВО на плагіат за допомогою сервісу Unicheck (Пастущин В.), наголосив на неможливості допущення до захисту, зокрема, курсових робіт, що мають високий рівень запозичень, а самі здобувачі ОПП МЕ зазначили, що перед відправкою своїх робіт на перевірку вони, як правило, самостійно перевіряють їх за допомогою різноманітних онлайн-сервісів, щоб не допустити надмірного рівня запозичень.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

У ЗУНУ розроблено інституційну політику управління якістю ОПП, що використовується на ОПП МЕ. В університеті існує розвинуте інституційне середовище, що регламентує механізм залучення роботодавців до процесу перегляду освітніх програм. Позитивною практикою є активне залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОПП МЕ. Позитивним в реалізації ОПП МЕ є повне врахування пропозицій та зауважень, сформульованих під час попередньої акредитації ОПП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

На сторінці ННІМЕВ ЗУНУ відсутня інформація щодо працевлаштування випускників ОПП МЕ, хоча така інформація передбачена, у відповідній вкладці наявна інформація про працевлаштування випускників інших ОПП, що реалізуються кафедрами зазначеного ННІ. Рекомендація: до грудня 2023 р. розмістити інформацію про працевлаштування випускників ОПП МЕ на сайті ННІМЕВ ЗУНУ (вкладка “Відомості про працевлаштування випускників ННІМЕВ”). Анкетування стейкхолдерів у ЗУНУ здійснюється за 8 анкетами, що фрагментарно дозволяють проводити моніторинг ефективності функціонування внутрішньої системи забезпечення якості. Рекомендація: до 2023-2024 н.р. забезпечити удосконалення системи анкетування ЗУНУ, у т.ч. запровадити опитування “Викладач очима студентів”, передбачити врахування оцінок НПП, наданих здобувачами вищої освіти, під час рейтингування НПП. Окремі Положення університету містять елементи неузгодження, потребують уточнення та актуалізації тощо. Рекомендація: до 2023-2024 н.р. провести аудит документів внутрішньої системи забезпечення якості, забезпечити їх узгодженість, зокрема: У тексті Положення про організацію освітнього процесу рекомендується до початку 2023-2024 н.р.: – зробити «ЗМІСТ»; – унормувати використання термінів (наприклад, одночасно використовується ЕКТС і ЕCTS); – на с.22 п.8.4.7 у таблиці пропущено стовпчик «Заліковий модуль 3»; – у п.12.2 як академічна година використовується 40 хвилин (і пара 80 хвилин), а у п.16.3.4 зазначено, що академічна година для НПП складає 45 хвилин. У тексті Положення про переведення, відрахування та поновлення студентів внести зміни, прописавши конкретні випадки застосування п.1.1.5 (за погодженням з органом студентського самоврядування закладу вищої освіти приймаються рішення про переведення осіб, які навчаються в Університеті за

державним замовленням, на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб) або прибрати його для виключення неоднозначного тлумачення даного пункту Положення, забезпечення гарантій дотримання прав осіб, які навчаються в ЗУНУ за державним замовленням тощо.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ЗУНУ розроблено інституційну політику управління якістю, що містить конкретні процедури та вимоги до розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП, що використовується на ОПП МЕ. ЕГ констатує, що до розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОПП МЕ долучені роботодавці, здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування та інші стейкхолдери. В академічній спільноті ЗУНУ сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку ОПП МЕ та освітній діяльності за цією освітньою програмою. Слабкі сторони та недоліки ОПП МЕ у контексті критерію 8 не є суттєвими, а отже не порушують діючу нормативну базу, не позначаються на набутті компетентностей здобувачами вищої освіти, не унеможливають чи суттєво ускладнюють отримання освітніх послуг. Таким чином, ЕГ вважає, що ОПП МЕ та освітня діяльність за цією ОПП загалом відповідають Критерію 8 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи ОПП МЕ ЕГ з'ясувала, що основні правила та процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ЗУНУ, доступні на офіційному веб-сайті ЗВО для всіх стейкхолдерів (<http://surl.li/fjpvce>; <http://surl.li/eutit>; <http://surl.li/fkddp>). Основними документами, що регулюють права і обов'язки всіх учасників освітнього процесу в ЗВО є: Статут Західноукраїнського національного університету (<http://surl.li/euuqb>); Стратегія розвитку Західноукраїнського національного університету на 2021-2025 рр. (<http://surl.li/dkscjc>); Правила внутрішнього розпорядку ЗУНУ (<http://surl.li/euups>); Положення про організацію освітнього процесу в ЗУНУ (<http://surl.li/fjrum>); Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком у ЗУНУ (<http://surl.li/beykh>); Положення про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу (<http://surl.li/beykn>); Загальні рекомендації з підготовки, оформлення, захисту й оцінювання кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти першого бакалаврського і другого магістерського рівнів (<http://surl.li/dnwkn>); Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в Західноукраїнському національному університеті (<http://surl.li/beykz>); Етичний кодекс Західноукраїнського національного університету (<http://surl.li/beyks>); Кодекс корпоративної культури Західноукраїнського національного університету (<http://surl.li/beykt>); Положення про політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій в Західноукраїнському національному університеті (<http://surl.li/beykw>); Положення про порядок врегулювання конфлікту інтересів у Західноукраїнському національному університеті (<http://surl.li/beykv>); Положення про академічну доброчесність (<http://surl.li/dnwhy>); Кодекс академічної доброчесності Західноукраїнського національного університету (<http://surl.li/beyku>); Положення про комісію з доброчесності та наукової етики Західноукраїнського національного університету (<http://surl.li/dnwkj>); Положення про групу сприяння академічної доброчесності Західноукраїнського національного університету (<http://surl.li/dnwkh>); Порядок проведення перевірки на ознаки схожості за допомогою сервісу Unicheck (<http://surl.li/dnwks>); Положення про психологічну службу (<http://surl.li/fjplz>) тощо. На онлайн зустрічах з гарантом, керівництвом, здобувачами, НПП, випускниками, представниками студентського самоврядування, адміністративним персоналом та представниками допоміжних (сервісних) підрозділів, ЕГ було з'ясовано, що всі учасники освітнього процесу користуються офіційним сайтом ЗУНУ, Telegram групами, соціальними мережами закладу, мають вільний доступ до основних документів, які визначають права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, та дотримуються їх під час реалізації даної ОПП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На момент проведення акредитаційної експертизи, обговорення ОПП МЕ на 2022 рік вже завершилось. ОПП 2022 року була затверджена Вченою радою протоколом від 15 червня 2022 р. № 9 (<http://surl.li/fjveb>). На сайті доступний Проект ОПП МЕ 2022 року (<http://surl.li/fkgmj>) та результати обговорення ОПП (<http://surl.li/fkgnl>). Разом з тим ЕГ не може констатувати, коли був оприлюднений Проект 2022 року, оскільки на сайті не відображаються дати публікацій. На сайті не залишаються в доступі результати обговорень ОПП попередніх років, доступно лише за 2022

рік. ЕГ вважає за доцільне залишати доступними результати обговорень попередніх років, із зазначенням врахування чи не врахування поданих рекомендацій (із зазначенням причин відхилення). На сайті ЗУНУ розміщено Проект ОПП МЕ на 2023 рік (<http://surl.li/fkgor>) та є можливість подати свої рекомендації через скриньку пропозицій (<http://surl.li/bfdpb>). Під час проведення виїзної акредитаційної експертизи на зустрічах з гарантом, керівництвом, здобувачами, НПП, випускниками, представниками студентського самоврядування, адміністративним персоналом та представниками допоміжних (сервісних) підрозділів, ЕГ було підтверджено, що на даній ОПП відбувається постійне оновлення контенту, проводяться опитування здобувачів, НПП та інших стейкхолдерів (<http://surl.li/djimi>), щодо їхнього рівня задоволеності ОПП та пропозицій щодо удосконалення. Здобувачі, випускники та роботодавці підтвердили свою участь в обговореннях ОПП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ЕГ переконалася, що на офіційному веб-сайті ЗУНУ доступна точна та достовірна інформація про ОПП, в обсязі, достатньому для інформування всіх стейкхолдерів (<http://surl.li/fjvei>). В ОПП МЕ за 2022 рік відображено інформацію щодо мети, характеристик ОПП, викладання та оцінювання, основних компетентностей та ПРН, ресурсного забезпечення ОПП, академічну мобільність та придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання. Також ОПП МЕ містить структурно-логічну схему, матрицю відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам ОПП та матрицю забезпечення ПРН відповідними освітніми компонентами ОПП (<http://surl.li/fjveb>). Результати опитувань НПП (<http://surl.li/djimi>) свідчать про високий рівень їх задоволеності рівнем інформування про важливі події, заходи, досягнення Університету (через сайт Університету, соціальні мережі, корпоративну пошту). ЕГ констатує, що наявна інформація про ОПП на офіційному сайті ЗВО є достатньою та доступною для інформування всіх стейкхолдерів та суспільства. На зустрічах ЕГ з усіма стейкхолдерами було підтверджено їхню задоволеність рівнем інформування щодо ОПП та діяльності ЗВО на офіційному сайті, в соціальних мережах, групах в месенджерах.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗУНУ розроблені чіткі, зрозумілі та доступні всім учасникам освітнього процесу правила та процедури, що регулюють їхні основні права та обов'язки. Відбувається постійне оновлення ОПП МЕ із залученням всіх зацікавлених сторін. На офіційному веб-сайті ЗУНУ оприлюднюється точна, достовірна та повна інформація щодо ОП (її основних цілей, очікуваних результатів навчання та компонентів).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

ЕГ не може констатувати, коли був оприлюднений Проект ОПП МЕ 2022 року, оскільки на сайті не відображаються дані публікацій. На сайті не залишаються в доступі результати обговорень ОПП МЕ попередніх років, доступними є лише результати обговорення ОПП МЕ за 2022 рік. Рекомендація: залишати доступними результати обговорень попередніх років, із зазначенням врахування чи не врахування наданих рекомендацій (із зазначенням причин відхилення), що дозволить всім стейкхолдерам, залученим до удосконалення ОПП МЕ, чітко розуміти особливості її еволюції, визначати перспективні напрями подальших удосконалень.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ЕГ констатує, що на ОПП МЕ: визначено зрозумілі правила та процедури, які регулюють права та обов'язки і є доступними для всіх учасників освітнього процесу; процес обговорення, оновлення та удосконалення ОПП в ЗУНУ є постійним і всі стейкхолдери мають можливість надати свої зауваження та пропозиції до даної ОПП; на офіційному веб-сайті представлено точну та достовірну інформацію щодо ОПП МЕ в обсязі, достатньому для інформування всіх стейкхолдерів та суспільства. Слабкі сторони та недоліки ОПП МЕ у контексті критерію 9 не є суттєвими, а отже не порушують діючу нормативну базу, не позначаються на набутті компетентностей здобувачами вищої освіти, не

унемоżliвлюють чи суттєво ускладнюють отримання освітніх послуг. Таким чином, ЕГ вважає, що ОПП МЕ та освітня діяльність за цією ОПП загалом відповідають Критерію 9 з недоліками, що є несуттєвими.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бочарова Юлія Геннадіївна

Члени експертної групи

Глушчевський В`ячеслав Валентинович

Полозова Тетяна Василівна

Куліш Вікторія Анатоліївна